

Länsförsäkringar Älvsborg
Årsredovisning 2012

Innehåll

Inledning

- 3 Året i siffror
- 4 Vd-kommentar

Verksamheten

- 6 Länsförsäkringsgruppen
- 8 Bolagsstyrningsrapport
- 11 Sponsring
- 12 Vår närvaro
- 14 Styrelsens ledamöter
- 15 Företagsledning
- 16 Marknadsöversikt
- 19 Dotterbolag
- 20 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 22 Femårsöversikt
- 23 Resultaträkning
- 24 Balansräkning
- 26 Resultatanalys
- 27 Förändringar i eget kapital
- 28 Kassaflödesanalys
- 29 Noter

- 54 Revisionsberättelse
- 55 Granskningsberättelse
- 56 Ordlista

Året i siffror

	2012	2011
<i>Resultat</i>		
före skatt, bokslutsdispositioner och återbäring, Mkr	249,9	-17,6

<i>Resultatet fördelas enligt följande</i>		
Direkt försäkring, Mkr	80,8	78,9
Mottagen återförsäkring, Mkr	23,7	19,2
Finansrörelsen, Mkr	183,0	-81,3
Övrig verksamhet, Mkr	-35,7	-32,1
Koncerninterna transaktioner, Mkr	-1,9	-2,3

	2012	2011
<i>Återbäring</i>		
lämnas med, %	5	8
av premieintäkten exkl. olycksfall för 2011 och motor för 2011/2012		

	2012	2011
<i>Nyckeltal i direkt försäkring</i>		
Premieintäkt, Mkr	911,0	862,4
Skadekostnaden, brutto, Mkr	614,0	591,0
Skadeprocent, %	67,4	68,5
Driftskostnadsprocent, %	18,7	19,0

Stabil kurs på osäker marknad

Ekonomisk oro och vikande konjunktur får genomslag även i vårt närområde. Trots detta gör Länsförsäkringar Älvsborg ett bra år med fortsatt hög kundnöjdhet och bra resultat. Vi fortsätter värna det lokala samtidigt som vi utvecklar våra tjänster och jag känner stark tilltro även inför 2013.

Marknaden har under året präglats av fortsatt oro, inte minst i Europa. Räntenivåerna har legat kvar på mycket låga nivåer och flera länder inom EU har brottats med stora ekonomiska bekymmer. Börsen har följt utvecklingen och fluktuerat utan några extremer uppåt eller nedåt, med en positiv trend som avslutning på året.

Behovet av sparande ökar stadigt och Länsförsäkringars strategi inom detta område har under året ytterligare stärkts genom fokus på att utveckla produkterna i Länsförsäkringar Fondliv.

Utvecklingen har under året varit god på både försäkringssidan och i bankverksamheten. Banken levererade ett resultat som låg över budget och överlag har resultaten visat på bra siffror som ligger i linje med, eller i flera fall över, budget. Bra marknadstillväxt och moderata premiehöjningar bidrog till det starka försäkringsresultatet. Detta i kombination med att storskadorna har varit få har bidragit till det goda resultatet framför allt inom företagsförsäkring.

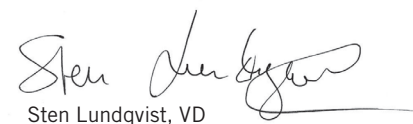
Kundnöjdheten är också fortsatt mycket hög. För åttonde året av de nio

senaste toppar vi listan över Sveriges nöjdaste försäkringskunder och för sjätte året i rad vinner vi mätningen över de nöjdaste bankkunderna. Engagemang, rådgivning och bemötande är exempel där vi klart vinner över närmsta konkurrent.

Samarbetet med Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har tagit ytterligare steg och fördjupats. Bolagen har tagit beslut om att inrätta en gemensam enhet för marknadskommunikation med start i början av 2013. En gemensam back office-funktion för bankverksamheten för hela Länsförsäkringsgruppen har också startats för bättre samordning och kundnytta. Dessutom har en för Länsförsäkringsgruppen gemensam Skadepjour upprättats på Älvsborgs Larmcentral. Konceptet Guldskund fortsätter att vinna fördelar för både privat- och före-

tagskunder och bidrar till långsiktiga engagemang med våra kunder. Vårt fokus framåt ligger på att fortsätta växa i den tuffa konkurrensen som råder inom både bank och försäkring. Vad det gäller specifika mål handlar det om att återta marknadsandelar inom livförsäkringar, nå högre lönsamhet inom bankverksamheten samt öka våra marknadsandelar inom skadeförsäkring. Vi ser stora möjligheter att utveckla banktjänsterna för våra företagskunder där vi har mycket konkurrenskraftiga erbjudanden.

Årets gynnsamma resultat och bolagets positiva utveckling grundar sig i medarbetarnas engagemang och kompetens. Jag vill därför tacka alla för utmärkta insatser under året.

Sten Lundqvist, VD

Engagemang, rådgivning och bemötande är exempel där vi klart vinner över närmsta konkurrent.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Älvsborg

Länsförsäkringar Älvsborg äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Älvsborg har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Älvsborg äger 6,5 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Älvsborgs konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2012 visade återigen Anseendebaren, som görs i 30 länder, att Länsförsäkringar har det högsta anseendet bland finansiella varumärken i Sverige.

Länsförsäkringar har länge legat i toppen när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag. 2012 års mätning visade att Länsförsäkringar hade Sveriges

mest nöjda bank- och bolånekunder på privatmarknaden. Inom sakförsäkringar blev placeringen etta bland både privatkunderna och företagskunderna. Inom livförsäkring hade Länsförsäkringar de näst mest nöjda kunderna inom både tjänstepension och privat pension.

Liv- och pensionsförsäkring

Fondförsäkring

I samband med Länsförsäkringar ABs förvärv av Länsförsäkringar Fondliv under hösten 2011 lades grunden för en tydlig framtidsatsning att erbjuda fondförsäkringslösningar till företag och privatpersoner. Länsförsäkringars fondutbud består av cirka 30 fonder med eget varumärke och cirka 40 externa fonder, sammanlagt cirka 70 fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av noga utvalda externa förvaltare. De ex-

terna fonderna ger ytterligare bredd och djup åt utbudet och har valts ut för att de presterar goda resultat jämfört med andra liknande fonder på marknaden. Över tid görs en löpande systematisk uppföljning för att säkerställa att fonderna och förvaltarna fortsätter att prestera bra resultat.

Traditionell livförsäkring

Länsförsäkringar Liv drivs enligt ömsesidiga principer och förvaltar 123 miljoner kronor åt kunder som valt traditionell förvaltning i sitt sparande. Som ett led i arbetet med att förbättra bolagets nyckeltal stoppades i princip all nyteckning med traditionell förvaltning under 2011. I traditionell förvaltning sker placeringarna normalt i räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter och alternativa investeringar. Under 2012 har Länsförsäkringar Liv fortsatt arbetet med att förbättra nyckeltalen och minska riskerna i placeringsportföljen. Detta arbete ledde till att nyckeltalen stärktes, trots fortsatta räntenedgångar. Placeringarna består per december 2012 till största delen av långa räntebärande värdepapper. Länsförsäkringar Liv med dotterbolag konsolideras inte i Länsförsäkringar ABs koncernredovisning eftersom resultatet i sin helhet tillfaller försäkringstagarna.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en bred lönsam tillväxt, god kreditkvalitet och nöjda kunder. Länsförsäkringars bankverksamhet erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett komplett utbud av banktjänster. För åttonde gången på nio år har Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden enligt Svenskt Kvalitetsindex och för åttonde året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder på privatmarknaden.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkring-

ars bolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 57 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och nyckelbegrepp som kompetens och engagemang har byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Älvsborg betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna gentemot externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Älvsborgs kunder.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete. Uppdraget är att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och värde för kund genom utveckling av produkter och koncept, mötesplatser, processer och verktyg så att vi lokalt kan bli ännu mer framgångsrika på våra respektive marknader och att realisera marknadsstrategins mål om lönsam tillväxt och de mest nöjda kunderna.

Över 50 projekt med målgång under 2012

För 2012 hade Länsförsäkringar AB en gemensam utvecklingsplan som innebar

drygt 650 Mkr fördelade över delmarknaderna Privat, Företag och Lantbruk och vissa gemensamma projekt. Fokus för året var tvingande regelverksdrivna projekt inom risk- och kapitalområdet liksom inom behörighetsområdet, projekt som ger snabba effekter och projekt som skapar tillväxt och kundnytta.

När året nu summeras är det drygt 50 projekt som levererat nytta till länsförsäkringsbolagen och våra kunder. Här följer några av leveranserna:

- Under våren kom den första leveransen av Min Firma som är en enkelt och tydlig produktpaketering som ska förenkla företagskundernas vardag.
- Satsningen på tjänstepensionsmarknaden gjorde tydliga avtryck i utvecklingsplanen. Bland annat levererades förbättringar i fondutbudet, en ny garanti-produkt och förbättringar av internet-tjänsterna.
- Personlig Placeringsplan levererades vid slutet av året. Den skapar förutsättningar för att ge kunder med ett uppbyggt kapital bra råd, tydlig dokumentation och möten med hög kvalitet.

• Under året fick kunderna utökade möjligheter att utföra sina tjänster via mobilen. Kunderna kan bland annat enkelt överföra pengar samt betala e-fakturer och räkningar till bank- eller plusgiro. Kunderna kan även se och handla med sina fonder samt hantera sitt regelbundna fondsparande.

• Under året kompletterades också vägledningen för direktskadereglering med flera skadehändelser. Användningen av den digitala vägledningen sker nu på alla länsförsäkringsbolag.

• Länsförsäkringsbolagens gemensamma projekt för Solvens II-förberedelser har under året slutfört merparten av leveranserna som berör den kvalitativa delen av Solvens II, inklusive företagsstyrssystem och riskhantering. Projektet har också levererat verktyg och stöd till länsförsäkringsbolagen runt den egna risk- och solvensanalysen, ERSÄ, vilket gör att man nu står väl rustade när regelverket ska träda i kraft.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV, KONCERNEN			LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK, KONCERNEN		
	2012	2011		2012	2011
Premieinkomst, netto, Mkr	13 032	13 048	Rörelseresultat, Mkr	556	385
Konsolidering %	111	109	Räntenetto, Mkr	2 071	1 728
Solvens %	113	111	Affärsvolym, mdr	283	251
Balansomslutning, Mkr	135 000	129 000	Antal kunder	954 000	889 000
Genomsnittlig återbäringsränta	0	8,6			

Länsförsäkringar Älvsborg är ett ömsesidigt bolag

Bolagsstyrningen i Länsförsäkringar Älvsborg utgår från svensk lagstiftning och stötts av den kvalitetshandbok som byggts upp via kvalitetscertifieringen, ISO 9000, vilken Länsförsäkringar Älvsborg omfattas av. Bolaget följer, i tillämpliga delar, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Anpassning till Koden påbörjades under 2006 och slutfördes under 2007. Därefter har Koden reviderats 2008 respektive 2010 som en följd av förändrad lagstiftning. Huvudsakliga avvikelser avser Kodens bestämmelser om kallelse till och genomförande av bolagsstämma samt mandattiden för styrelsens ledamöter. Förklaringar till avvikelserna anges nedan. En särskild avdelning om bolagsstyrning finns tillgänglig under fliken Om oss på bolagets hemsida. Bolagsstyrningsrapporten granskas inte av bolagets revisor.

Bolagsstämma

Länsförsäkringar Älvsborg är ett ömsesidigt bolag. Bolagsstämman är Länsförsäkringar Älvsborgs högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Fullmäktigeorganisationen finns beskriven under fliken Bolagsstyrning på bolagets hemsida. Stämmedamöterna är valda representanter för försäkringstagarna. Ordinarie bolagsstämma hölls onsdagen den 11 april 2012 i Vänersborg och tillstyrkte ansvarsfrihet för styrelse och vd. Dessutom fastställdes bland annat principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen. Bolagsstämman leddes med den äran av vald ordförande från fullmäktige, Britt-Marie Haglund. Omval skedde av Per Johansson, Ulricehamn, Viveka Reventberg, Vårgårda

och Helena Stor Hansson, Åmål. Dessa omvaldes enhälligt som ordinarie styrelseledamöter fram till 2015 års ordinarie bolagsstämma.

Vid årets stämma deltog 46 fullmäktigeledamöter, inklusive suppleanter, samt nio styrelseledamöter och den utsedda revisorn. Från bolaget närvarade ledningsgrupp och stab. Sammandrag av protokoll från bolagsstämman är publicerat på bolagets hemsida. Kallelse till stämma sker via personligt brev till varje ledamot samt via hemsidan. Avvikelsen från Kodens rekommendation kan motiveras av att samtliga ledamöter bäst nås via personlig kallelse. Efter stämman höll Pär Lager ett uppskattat föredrag om trendspaning.

Fullmäktige hade under året ytterligare två möten, ett regionalt möte per region, så kallad eftermiddagsträff, under

våren samt ett heldagsinformationsmöte den 24 oktober. Båda mötena syftade till att hålla fullmäktige väl uppdaterade. Mötena var populära att döma av närvaron av ledamöter från både fullmäktige och styrelse.

Vårens regionala möten behandlade framför allt den utökade verksamheten i Larmcentralen som är ett resultat av att Larmcentralen fått förtroendet att ansvara för länsbolagsgruppens skadeturverksamhet.

Höstens informationsmöte behandlade punkter som kommit upp från fullmäktige själva, såsom fullmäktiges roll och representantskap, vad vi lägger in i varumärket Länsförsäkringar och, slutligen, hur fullmäktige bedömer att kundförväntningarna på bolaget ser ut nu och framåt. Grupparbetssvaren gav många uppslag för bolaget att jobba vidare med.

Motioner till Bolagsstämman

Tre motioner var inlämnade och fastställdes av stämman. Två motioner avsåg ändringar i Valberedningsinstruktionen. Dels fastställdes en maximal mandattid på femton år för ledamot i valberedningen med treåriga mandattider, dels fastställdes att styrelseledamot, förutom övriga krav, också ska vara försäkringskund i Länsförsäkringar Älvsborg.

Den tredje motionen avsåg ändring i Bolagsordningen och gällde fastställande av åldersgräns för ledamot och suppleant i fullmäktige. Kandidat som fyllt eller under valåret fyller 70 år får inte väljas till ledamot eller suppleant i fullmäktige.

Beredning för tillsättande av styrelse

Bolagets valberedning utarbetar förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år med en möjlighet till omval vid ytterligare fyra tillfällen, totalt max 15 år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen som fastställs årligen på bolagsstämman och finns publicerad i sin helhet på bolagets externa hemsida.

Beredning för tillsättande av fullmäktigeledamöter

Det nya ansvarsområde för valberedningen som fastställdes 2009 innebär att

valberedningen i samråd med bolagets utsedde tjänsteman ansvarar för nominering av kandidater till de regionala fullmäktigevalen. 2012 års fullmäktigeval skedde i region Dalsland och region Södra med nyval av sammanlagt fem personer, en fullmäktige och två suppleanter i region Dalsland respektive två suppleanter i region Södra.

Valberedningen består av följande ledamöter:

Ulla Lindorin, född 1957
Huvudsaklig sysselsättning: Butikschef
Mandattid i valberedningen: 2013

Petra Arlebo, född 1965
Huvudsaklig sysselsättning: Företagskonsult
Mandattid i valberedningen: 2015

Linda Svedensten, född 1979
Huvudsaklig sysselsättning: Marknadsansvarig
Mandattid i valberedningen: 2015

Morgan Ernstsson, född 1963
Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare inom säkerhetsbranschen
Mandattid i valberedningen: 2015

Jan-Åke Claesson, född 1958
Huvudsaklig sysselsättning: Sektionschef för trafiken Borås stad
Mandattid i valberedningen: 2014

Jan-Erik Mellberg, född 1951
Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare Fastighetsförvaltning
Mandattid i valberedningen: 2014

Beredning för tillsättande av revisorer

Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Älvsborg ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Revisorerna utses årligen. Vid 2012 års bolagsstämma utsågs följande

Ordinarie revisor
Michael Lindengren, auktoriserad revisor, PWC Öhrlings Revisionsbyrå

Suppleant
Bodil Johansson, auktoriserad revisor, PWC Öhrlings revisionsbyrå

Lekmannarevisorer
Till lekmannarevisorer fram till nästa ordinarie stämma valdes:
Per-Olof Ekelund, Svenljunga
Tommy Källmark, Fristad

Länsförsäkringar Älvsborgs styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa övergripande mål, strategier och för kundernas bästa förvalta bolagets intressen. Riktlinjer för kontroll och styrning ligger också på styrelsens ansvar. För att främja ett effektivt styrelsearbete fastlägger styrelsen årligen en arbetsordning. Ansvar för bolagets riskarbete ligger också hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument. Detta sker normalt vid konstituerande styrelsemöte, men om det behövs även vid andra styrelsemöten.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2010 av åtta ordinarie stämmevalda ledamöter samt vd som ingår i styrelsen. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarrepresentanter. Inga suppleanter är utsedda.

Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna uppgår till tre år. Avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år sker mot bakgrund av att bolagsstämman är suverän att när som helst avsätta eller tillsätta styrelseledamot oavsett mandattid. Längre mandattid än ett år bidrar dessutom till att säkerställa kompetensen i styrelsen. Styrelsen presenteras på nästa uppslag.

Styrelsens arbete 2012

Under året hölls 11 styrelsemöten. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen har anpassats till Kodens bestämmelser. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets hemsida. Tabellen utvisar antalet möten inom respektive organ som hållits under år 2012 liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har inrättat Finansutskott och Ersättningsutskott. Revisionsarbetet utförs av hela styrelsen, medan de övriga utskotten består av valda ledamöter från styrelsen. Finans- och ersättningsutskottet

ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen som beslutsunderlag.

Revisionsarbete

Styrelsen hanterar i sin helhet revisionsarbetet. Två gånger under året har revisionsfrågor redovisats. På marsmötet redovisade de externa revisorerna slutrevisionen och lekmannarevisorerna redovisade den etiska granskningen. Dessutom deltog de interna kontrollfunktionsföreträdarna och redovisade ett sammandrag från tidigare års arbete. Övriga revisionsfrågor hantearas vid varje styrelsemöte. Revisorernas rapport av vds arbete behandlades av styrelsen på marsmötet i samband med den externa revisionen.

Finansutskott

Till ledamöter i finansutskottet är följande valda: Lars Hallkvist, Ing-Marie Odegren, Svante Petersson och Sten Lundqvist.

Utskottet har haft två protokollförda möten under året. Årets möten var i maj och augusti. Utskottet rapporterar till styrelsen som har beslutanderätt. Under året beslutades att Finansutskottet inte kommer att fortsätta sitt arbete i sin nuvarande utskottsform, vilket fastställdes i Styrelsens Arbetsinstruktion.

Ersättningsutskott

Till ledamöter i ersättningsutskottet är följande valda: Lars Hallkvist, Ing-Marie Odegren och Peter Strandman.

Utskottet har haft två möte under året där frågor om bland annat ny ersättningspolicy för bolaget behandlats.

Möten och närvaro		
Närvaro	Styrelsemöte (11)	Ersättningsutskott (2)
Lars Hallkvist	11	2
Ing-Marie Odegren	9	2
Gunilla Johansson	10	
Per Johansson	10	
Sten Lundqvist	11	
Emilio Salvadores*	9	
Svante G Peterson	11	
Viveka Reventberg	11	
Peter Strandman	11	2
Helena Stor Hansson	9	
Helen Lundin* (fr.o.m 120412)	5	
Fredrik Hilmersson* (t.o.m 120411)	2	
*personalrepresentanter		

BOLAGS-STYRNINGSRAPPORT

Utskottet rapporterar till styrelsen som beslutar och i sin tur rapporterar till stämman.

Kontrollmiljö och revisionsarbete

Bolaget är kvalitetscertifierat via ISO 9000 samt miljöcertifierat via ISO 14 001:2004. Processen för intern kontroll återfinns i kvalitetshandboken och omfattar fem huvudaktiviteter: riskbedömning, compliance, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt internrevision.

Internrevisor, Riskkontroll och Compliance har gemensamt sammanställt en övergripande årsplan där även extern kontroll, såsom extern revision, skaderevision och bankrevision finns inlagd i planen. Vd fastställde planen för 2012.

Basen för den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen utgörs av den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ som styrelsen och verkställande direktören inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policyer, riktlinjer och instruktioner. Styrelsen i sin helhet har via revisionsarbetet kvalitetssäkrat den finansiella rapporteringen.

Riskkontroll

Riskbedömning omfattar arbetet med att identifiera och kartlägga väsentliga risker, av både kvantitativ och kvalitativ karaktär, som påverkar bolaget avseende finansiell ställning. Dessa risker kartläggs och identifieras genom fastställda metoder och arbetssätt gemensamma för Länsbolagsgruppen. Kartläggningen sker på bolags-

och enhetsnivå. Årets rapport lämnades till styrelsen vid maj- respektive decembremötet. Styrelsen har dessutom fått riskrapporter varje kvartal.

Sammanfattningsvis kan redovisas att bolagets ekonomiska ställning med marginal efterlevs avseende den kvantitativa kartläggningen. Den kvalitativa kartläggningen redovisar ett antal risker vilka verksamheten ständigt arbetar med att förebygga. Dock kan konstateras att bolaget har en totalt sett god riskkontroll.

Compliance

Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risk för sanktioner enligt lag eller föreskrift och risk för finansiell förlust. Rapportering har under året skett till vd vid fyra tillfällen samt vid två tillfällen, på februari- och augustimötet, till styrelsen. En särskild rutin är fastslagen för funktionen av vd. Årets rapporter fastställde att verksamheten drivs väl i enlighet med gällande lagstiftning och bolagets regelverk.

Internrevision

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision. Den har till huvudsaklig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten. Styrelsen har

fastställt en särskild och omarbetad instruktion för internrevision. Detta efter beslut under 2012 om att bolagets internrevision ska utföras av LFAB. Den första revision som gjorts enligt denna instruktion avser företagsförsäkring och lämnades till bolaget den 13 juni 2012.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av arbetet med kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Bolaget kvalitetsgranskar varje sakskada över en halv miljon kronor vid två tillfällen under skaderegleringsprocessen för att uppnå högsta kundtillfredsställelse och kvalitet. Motsvarande gräns för företagsförsäkringsskador är en miljon kronor. Granskningen ger regelmässigt upphov till förbättringsförslag inom olika områden. Vi har kunnat notera en genomgående hög kundtillfredsställelse vid reglering av storskador.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna publiceras på bolagets interna hemsida samt till viss del även på den externa hemsidan. Varje chef ska se till att bestämmelserna kommuniceras till underställd personal.

SPONSRING

Ungt engagemang belönas

Våren 2012 instiftade Länsförsäkringar Älvsborg stipendiet Lovande Förebilder som ett sätt att uppmuntra föreningars arbete med att främja en positiv samhällsutveckling.

Lovande Förebilder

Stipendiet på 10 000 kronor vänder sig i första hand till verksamheter med målgruppen barn och ungdomar upp till 18 år som exempelvis motverkar droganvändning, ökar livskvaliteten eller motverkar utanförskap.

Stipendiet rönt stort intresse och uppskattning både bland föreningar och i media. Även i år kommer en förening i var och en av de 19 kommuner som finns i vårt område att belönas med en check och

ett diplom som bekräftar att de är just - Lovande Förebilder.

Kontorschefen på varje kontor utser själv en jurygrupp som väljer ut vinnarna. Kontorschefen delar sedan också ut stipendiet tillsammans med ett diplom under högtidliga former.

Namnet, Lovande Förebilder, syftar inte bara till vad det faktiskt betyder. Initialbokstäverna - LF- ger också en tydlig koppling till Länsförsäkringar.

Hela projektet ligger i linje med våra övriga värderingar och våra ambitioner att bidra till en positiv samhällsutveckling, varför stipendiet kändes som en naturlig del av vår verksamhet och också är något som kommer att fortsätta delas ut, även i framtiden.

Närmare kunderna, närmare lösningarna

Länsförsäkringar Älvsborg finns där kunderna finns. Det ger oss möjligheten att snabbt sätta oss in i deras vardagsekonomi och hjälpa till när något händer. Lokal närvaro i kombination med att kunderna är delägare skapar närhet och engagemang. Genom att finnas representerade i hela vårt område med fullskaliga tjänster når vi hela vägen fram.

Alltid nära
Vår geografiskt indelade kontorsorganisation hjälper oss att komma närmare kunderna, i dubbel bemärkelse. Dels genom att vi alltid finns nära tillhands när kunden vill nå oss, dels genom att våra medarbetare på varje kontor känner sin lokala marknad och behoven där. Vi kan också utveckla våra produkter och tjänster i samarbete med kunderna.
Vi har åtta lokala kontor inom Länsförsäkringar Älvsborgs område. Det se-

naste tillskottet är kontoret i Ale som öppnade under året. Under 2013 öppnar vi kontor i Åmål och Kinna och finns därmed på plats med 10 kontor runtom i våra 19 kommuner. Det är alltid nära till oss, var man än bor. Våra lokala försäkringsombud är vår yttersta länk till alla delar av vårt område. Snabb och lättillgänglig skadereglering dygnet runt är en mycket uppskattad del av vårt kundvårdande arbete.

Fullmäktige och suppleanter i våra sex distrikt*

Dalsland
Mandattid 2012 t o m bolagsstämma 2015

Fullmäktige	Suppleanter
Morgan Ernstsson, Dals Långed	Peter Andersson, Ed
Linus Fritzon, Åmål	Einari Johansson, Ödeborg
Agneta Lindström, Högsäter	Dorothea Johnte, Mellerud
Annette Palmqvist, Ed	Christer Ödman, Åmål
Anita Pettersson, Mellerud	

Öster
Mandattid 2011 t o m bolagsstämma 2014

Fullmäktige	Suppleanter
Sune Carlbom, Ulricehamn	Anders Dahlgren, Ulricehamn
Jan-Åke Claesson, Ulricehamn	Lars-Åke Karlsson, Blidsberg
Lars Larsson, Ljung	Karl-Axel Lennartsson, Hökerum
Hussein Ghaderi, Marbäck	

* = för årets invalda se lansforsakringar.se/alvsborg

Älvdalen
Mandattid 2011 t o m bolagsstämma 2014

Fullmäktige	Suppleanter
Rolf Andersson, Trollhättan	Petra Arlebo, Trollhättan
Mats Björnetun, Frändefors	Annika Gustafson, Lilla Edet
Kristhina Dürman, Trollhättan	Jan Holmqvist, Trollhättan
Britt-Marie Haglund, Trollhättan	Lennart Johansson, Trollhättan
Hans Johansson, Vargön	Annika Jonasson, Västra Tunhem
Stefan Leijon, Vänersborg	
Anders Lydahl, Trollhättan	
Bertil Olsson, Lilla Edet	
Tomas Stalfors, Vänersborg	
Anita Thungström, Trollhättan	

Borås
Mandattid 2010 t o m bolagsstämma 2013

Fullmäktige	Suppleanter
Bengt Belfrage, Dalsjöfors	Hamid Fard, Borås
Bengt Classon, Bollebygd	Marianne Magnusson, Fristad
Kerstin Hermansson, Seglora	Fredrik Olofsson, Bollebygd
Tommy Källmark, Fristad	Vedrana Omanovic, Borås
Bengt Larsson, Bredared	Krystyna Pettersson, Fristad
Lars Lundin, Borås	Linda Svedensten, Borås
Lotta Runesson, Borås	Johan Tylestrand, Bollebygd
Kjell Wahlbeck, Borås	

Mitten-Älvsborg
Mandattid 2010 t o m bolagsstämma 2013

Fullmäktige	Suppleanter
Ulf-Göran Andersson, Alingsås	Elisabeth Forsberg, Alafors
Per-Gunnar Bernhult, Alingsås	Jörgen Nilsson, Alingsås
Erik Bjerkander, Lerum	Jan Smith, Alingsås
Anders Dicander, Sollebrunn	Bo Wallentin, Vårgårda
Berndt Lansenfeldt, Floda	
Magnus Lindblad, Alingsås	
Ulla Lindorin, Alingsås	

Söder
Mandattid 2012 t o m bolagsstämma 2015

Fullmäktige	Suppleanter
Per-Olof Ekelund, Svenljunga	Sven-Gunnar Andersson, Svenljunga
Håkan Eriksson, Fotskäl	Linda Flydén, Hyssna
Jan-Erik Mellberg, Örby	
Sven Nilsson, Skene	
Stig Ottosson, Björketorp	

Lokalkännedom är vår styrka

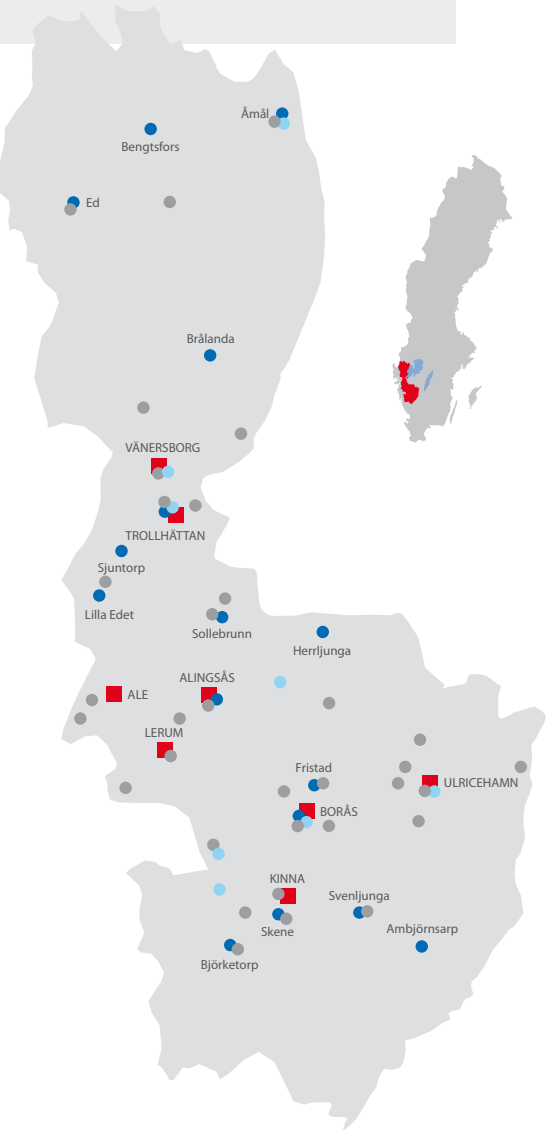
Den lokala närvaron och erfarenheten är viktig för oss. Från våra många kontor till ledamöterna i fullmäktige.

Kontor
Vi har åtta kontor inom vårt verksamhetsområde, som består av de 19 kommunerna i före detta Älvsborgs län. Huvudkontoret ligger i Vänersborg och övriga kontor finns i Ale, Alingsås, Borås, Lerum, Trollhättan och Ulricehamn.

Styrelse
Våra styrelseledamöter finns i hela vårt område. De är välkända representanter i sin bygd och har god kunskap om de behov och önskemål som våra kunder har. Tillsammans har styrelsens ledamöter bred kunskap och erfarenhet från olika områden i samhället. Styrelsen sammanträder normalt 10 gånger per år. I styrelsen ingår även personalrepresentanter.

Försäkringsombud
Vi har 20 försäkringsombud från Åmål i norr till Ambjörnsarp i söder. De är en viktig del av verksamheten då de kan nås på tider då våra kontor inte är öppna. De har nu också tillgång till de affärsstödjande system som våra säljare på kontoren använder.

Fullmäktige
Fullmäktige väljs av försäkringstagar- na och bildar bolagets högsta beslutande organ. Bolagsstämman tar bland annat årligen ställning till bolagets årsredovisning samt utser styrelse och valberedning. Fullmäktigeorganisationen är indelad i sex regioner och består av 40 ordinarie ledamöter och 25 suppleanter. Samtliga kommuner i området är representerade med minst en ledamot i fullmäktige.

Styrelsens ledamöter

Bolagets styrelseledamöter har tillsammans lång erfarenhet från en rad olika områden och branscher, vilket är en stor tillgång. Ledamöternas lokala förankring garanterar samtidigt att bolaget behåller närheten till våra kunder och fortsätter utveckla vårt helhetserbjudande efter kundernas behov och önskemål. Styrelsens fastställer bland annat organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll.

Lars Hallkvist
Född 1963. *Ordförande*
Sysselsättning: Advokat.
Uppdrag: Ordförande, biträde och rådgivning till bolaget och dess dotterbolag.
Invald i styrelsen: 2004
Mandattid: 2014

Gunilla Johansson
Född 1959.
Sysselsättning: Egen företagare, ekonomisk rådgivning.
Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2002
Mandattid: 2014

Sten Lundqvist
Född 1950.
Sysselsättning: VD.
Uppdrag: VD och Styrelseledamot.

Viveka Reventberg
Född 1971. Sysselsättning: Egen företagare inom lantbruk samt inom energiproduktion från småskalig vattenkraft, med familjeföretaget Wårgårda Herrgård AB och Hjultorp kraft AB. Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2009
Mandattid: 2015

Peter Strandman
Född 1961.
Sysselsättning: VD och styrelseledamot i Precens AB, styrelseledamot och konsult i JUST NU Försäljnings AB.
Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2007
Mandattid: 2013

Ing-Marie Odegren
Född 1948. *Vice ordförande*
Sysselsättning: VD AB Alingsåshem.
Uppdrag: Vice ordf. Styrelseledamot Humlegården, ledamot i energimyndighetens beställargrupp Bebo, Statens VAnämnd och RTG.
Invald i styrelsen: 1991
Mandattid: 2013

Per Johansson
Född 1965.
Sysselsättning: Egenföretagare inom entreprenader, skiduthyrning och skidskola.
Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2003
Mandattid: 2015

Svante G Petersson
Född 1961.
Sysselsättning: Egen företagare inom förmedling av riskkapital, finansiering och affärsöverlåtelser.
Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2005
Mandattid: 2014

Helena Stor Hansson
Född 1971.
Sysselsättning: Projektledare.
Uppdrag: Styrelseledamot.
Invald i styrelsen: 2004
Mandattid: 2015

Helen Lundin
Född 1963. *Personalrepresentant*
Sysselsättning: Motorskadereglerare på Länsförsäkringar Älvsborg i Vänersborg.
Uppdrag: Ledamot i styrelsen, vice ordförande i Personalklubben, huvudskyddsombud.
Utsedd av personalklubben: 2012

Emilio Salvadores
Född 1953. *Personalrepresentant*
Sysselsättning: Serviceingenjör på Länsförsäkringar Älvsborg i Vänersborg.
Uppdrag: Ledamot i styrelsen samt ordförande i Personalklubben.
Utsedd av personalklubben: 2008

Företagsledning

Sten Lundqvist
VD

Ingemar Lindström
Chef Marknadsstöd

Lena André
Administrativ chef

Sara Cimiano
HR-chef

Kerstin Häregård
Kommunikationschef

Bengt-Erik Nilsson
Compliance
Adjungerad

Ove Lillestöl
Kontorschef Borås
Centrum & Ulricehamn

Malin Hilding
Kontorschef Borås
Knalleland & Kinna

Madeleine Persson
Kontorschef Trollhättan & Ale samt Alingsås & Lerum

Jenny Iodlovsky Norrby
Kontorschef
Vänersborg & Åmål

Vårt uppdrag sträcker sig lite längre

Ledningsgruppen arbetar utifrån styrelsens riktlinjer, både med frågor som styr den dagliga verksamheten och med sådant som rör övergripande mål. Kundnöjdheten står i fokus i båda fallen och i ett ömsesidigt bolag som vårt ställs extra höga krav på kunddialogen. Den lokala förankringen är viktig för oss. Genom våra åtta kontor kan vi hålla nära kontakt med våra lokala marknader. Långsiktig utveckling och framåtblickande är viktigt för både bolaget och våra kunder.

Delarna som skapar en unik helhet

Länsförsäkringar Älvsborg startades 1841. Från att enbart ha erbjudit brandförsäkringar så har bolaget kontinuerligt utvecklats med kundernas behov och samhällets utveckling. Idag erbjuder vi försäkringar för allt från hus, lantbruk, hem, bilar, fabriker, lastbilar och båtar till husdjur. Idag är vi också en aktör på bankmarknaden, vi erbjuder liv- och pensionslösningar, larmtjänster och förmedlar fastighetsaffärer. Verksamheten bedrivs i de 19 kommuner som tidigare utgjorde Älvsborgs län och som nu ingår som en del i Västra Götalandsregionen.

Vår målsättning

Vi har som mål att ge kunderna bra och prisvärda produkter på den lokala marknaden och att alltid finnas nära våra kunder. Vi har inga externa ägare som kräver kortsiktig avkastning och kan därför utveckla verksamheten med våra kunder i fokus. De får dessutom del av vinsten i form av återbäring. Vårt breda utbud ger oss stora möjligheter att tillgodose kundens behov av en trygg vardag och därmed främjar vi ett långvarigt samarbete.

Försäkringstagarna bestämmer

Våra kunder äger oss. Alla våra sakförsäkringskunder är också våra ägare och är med och påverkar de beslut som fattas inom bolaget. Vi har begränsningar i prissättningen av våra produkter. Prissättningen måste anpassas efter vad som krävs för att täcka kostnader för skador, drift och för att säkra bolagets fortlevnad. Ägarrollen utövar försäkringstagarna genom att välja 40 representanter till bolagets högsta beslutande organ, fullmäktige. Fullmäktige väljer styrelse och beslutar

om bolagets verksamhet på bolagsstämman. Alla försäkringstagare har rätt att delta i fullmäktigevalet i sin kommun och föreslå kandidater.

Vi värnar om miljön

Bolaget har sedan flera år tillbaka ett aktivt miljöarbete och är certifierat enligt ISO 14001. För att behålla certifikatet krävs bland annat att vi genomför ständiga förbättringar i vårt miljöarbete. Vi granskas årligen av externa miljörevisorer.

Vi arbetar med miljöfrågor för att ge vårt bidrag till en hållbar utveckling. Under åren har vi dessutom sett att det ofta finns en tydlig koppling mellan miljöarbete och ekonomisk besparing som gynnar såväl kunderna som bolaget.

Energibesparing är ett område där vi har genomfört en rad aktiviteter internt: Vi har numera elbesparande grenuttag på våra kontor, automatisk avstängning av datorer vid ett visst klockslag och sensorer för belysning på toaletter, förråd och arbetsplatser. Vi har också genomfört en

energikartläggning som lett till att vi sett över och justerat ventilationen.

Vi har utökat vår scanningfunktion och minskar därmed pappersförbrukningen. Våra utskriftsrutiner har också uppdaterats med personliga inloggningar som bidrar till minskat utskriftssvinn. Digitala medier har utvecklats och vi har numera smidiga lösningar för exempelvis videokonferens vid möten mellan olika orter. På det sättet minskar vi våra tjänsteresor och på så vis våra utsläpp. Dessutom får vi en effektivare process eftersom vi även sparar tid och slitage på fordon. Vi har i stort utsträckning ersatt våra pappersfakturer med e-fakturer.

Vid inköp och upphandling ställer vi miljökrav på våra leverantörer och inköpta varor.

Vi har ett omfattande skadeförebyggande arbete. Vi anser att det bästa vi kan göra för miljön i vår verksamhet är att förhindra att en skada uppkommer. De skador som förhindras värnar samtidigt om miljön eftersom alla skador innebär en miljöpåverkan. Vid brand sker utsläpp till luft och vatten, transporter till och från skadeplats, tillverkning av nytt material för återuppbyggnad av det som brann etc. Dessutom innebär varje skada kostnader i flera led.

Vi samarbetar med andra länsbolag runt Vänern för att kartlägga riskområden för exempelvis översvämningar och skred samt för att förebygga skador som kan uppkomma i samband med sådana händelser.

Vårt samhällsengagemang

Vi fortsätter att utveckla vårt samhällsengagemang. Styrelsens inriktning är att

de projekt vi engagerar oss i främst ska handla om hälsa och/eller miljö. De två forskningsprojekt vi är med och delfinansierar med denna inriktning vid två högskolor i vårt område framskrider. På Högskolan Väst deltar vi i projektet ”Konsekvenser av skolans digitalisering”, som bedrivs av Institutionen för ekonomi och IT. På Högskolan i Borås är det valda projektet ”Vård på rätt vårdnivå – integrerad vårdutveckling inom ambulanssjukvården”. Projektet bedrivs av Institutionen för Vårdvetenskap.

Samarbetet med högskolorna omfattar även en stipendiefond där syftet är att studenter ska få möjlighet att ansöka om medel för att ytterligare förkovra sig i samband med studieresa eller för uppmuntran vid utomordentligt väl genomfört examensarbete.

Bra högskolor gynnar hela vår region. Därför bidrar vi också med utbildningsinsatser och föreläsningar vid utbildningar för fastighetsmäklare och försäkringsförmedlare.

För att bidra till en ökad livskvalitet bland ungdomar har vi inrättat stipendiet Lovande Förebilder. Detta kommer att delas ut i samtliga kommuner inom vårt område till en förening eller verksamhet som aktivt arbetar för och uppfyller syftet.

Marknadsföring och sponsring

Vi annonserar kontinuerligt i dagspress. Varje vecka syns vi med korta budskap på tidningarnas ekonomi- och börssidor. Dessutom finns vi ofta med i mäklarnas objektsannonsering för att kommunicera vår helhet med bank, liv & pension, försäkring, larmcentral och fastighetsförmedling. För att nå kunderna på företags-

och lantbruksmarknaden så medverkar vi i tidningarnas temabilagor för näringsliv respektive jord- och skog. Våra större mediainsatser fokuseras på koncept. Under 2012 har vi fortsatt lyfta fram vår skadeverksamhet – styrkan i vår leverans – genom en stor kampanj med bland annat marknadsföring på TV och bio.

Vår sponsring bidrar till att stärka vårt lokala varumärke. Mycket fokus läggs på idrottsföreningar och då framförallt ungdomslag. Vårt varumärke finns på många lags matchdräkter runt om i vårt område. Vi medverkar också i flera arrangemang med syfte att främja både hälsa och välmående. Som exempel på detta kan nämnas Alliansloppet mellan Vänersborg och Trollhättan, Kretsloppet i Borås, Lerumsloppet i Lerum och Kanotmaraton i Dalsland. Som en del av vårt skadeförebyggande arbete sponsrar vi också föreningar med reflexvästar och brandvarnare.

Kunden väljer mötesplats

Idag sker kundmötet på flera sätt. Många kunder väljer att ringa oss, andra träffar oss på vår internetsida, samtidigt som det personliga kundmötet fortfarande har en viktig plats. Det personliga kundmötet kan innebära att en säljare besöker kunden, oftast på företags- eller lantbruksmarknaden, men även att kunden kommer till våra kontor. Ytterligare ett exempel på personligt kundmöte är när våra försäkringsombud bokar ett möte hemma hos privatkunden. Oavsett hur kundmötet ser ut så ska man uppleva att det är ”Skönt att vara du hos oss”. Vi följer upp kundernas upplevelse av kontakten med oss, både i försäljningsverksamheten och i vår leverans, skaderegleringen, med hjälp av sta-

tistiskt säkerställda mätningar. Det innebär att vi ständigt är uppdaterade om vad kunderna tycker och vilka förbättringar vi behöver göra för att fortsätta öka kundnöjdheten.

Vår ambition är att vara först på plats för att hjälpa våra kunder vid till exempel brandskador. Det är mycket uppskattat och vi kan också hjälpa kunder som inte är försäkrade hos oss, vilket skapar förtroende och är en medveten satsning för att praktiskt visa närhet och omtanke. Genom våra många lokala kontor är närheten också säkrad när våra kunder vill träffa en rådgivare eller komma i kontakt med kontorschefen.

Många kundmöten sker också på alla de mässor och event som vi deltar i lokalt. Några av dessa är bomässor, näringslivsmässor och kundträffar med olika teman, såsom fondinformation och bobyarkvärlar tillsammans med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Privatmarknad

Våra aktiviteter under året har haft stort fokus på privatkunden. Vi har en fortsatt hög tillgänglighet genom alla säljkanaler. Vår nya telemarketingverksamhet stärker vår närvaro och stöttar privatmarknaden inom hela verksamhetsområdet. Enheten är placerad på vårt kontor i Trollhättan och arbetar både med försäljning och besöksbokning.

Mycket av årets satsningar inom privatmarknaden har syftat till att öka vårt engagemang inom bank och vardagsekonomi. Genom förmånliga produkter och information om våra kompletterande tjänster inom spara, låna och försäkra bygger vi vidare på vår ambition att kunna erbjuda helhetslösningar för våra kunder. Fastighetsförmedling och larm har också fortsatt att etablera sig på sina respektive marknader på ett positivt sätt.

Vårt koncept GuldKund, gemensamt för alla bolag inom SIV (Samverkan i Väst), fortsätter att generera samlade affärer med stort kundvärde. Antalet nyteckningar inom GuldKund har också ökat under året.

Inom villaförsäkringar ökade beståndet med 86 stycken och antalet personbilsförsäkringar ökade med nästan 3 000. Den totala affärsvolymen för bankprodukter uppgick vid årsskiftet till ca 11,5 mdr.

MARKNADSÖVERSIKT

Behovet att förstärka pensionen är fortsatt stort på privatmarknaden och inriktningen har alltmer skiftats över mot IPS och ISK, två pensionsprodukter som passar flertalet privatkunder. Försäljningsvärdet för liv- och pensionsförsäkringar uppgick till 153 (204) Mkr.

Skadeutvecklingen inom privatmarknad ligger på en bra nivå. Antalet storskador uppgick under året till 11 stycken med en sammanlagd skadekostnad på 20 Mkr vilket innebär 7 stycken färre än föregående år och en sänkning av kostnaden med 6 Mkr.

Samarbetet med Länsförsäkrings- och Fastighetsförmedling fortsätter att ge positiva synergieffekter för båda parter. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling ökar hela tiden sina marknadsandelar och är nu den tredje största mäklarkedjan i landet. Det bidrar också till att öka vårt kundunderlag inom bankverksamheten.

Företagsmarknad

Vi har behållit eller ökat våra marknadsandelar på företagssidan. Även här har Guldskundkonceptet bidragit till att bygga långsiktiga engagemang med bra förmåner när våra kunder samlar sina affärer hos oss.

Skadeutvecklingen har varit stabil med få storskador. Detta är delvis resultatet av en medveten strategi med förbättrat riskurval och förbättrad prissättning. Dessutom ger vårt arbete med skadeförebyggande åtgärder fortsatt bra resultat.

Sammantaget har förändrade premienivåer, nyteckningar av försäkringar med höga årspremier och en mycket låg annullationssiffra bidragit till att vi inom Före-

tag Sak gör ett rekordresultat. Överskottet hamnar på drygt 47 Mkr.

Beståndspremien inom företagsförsäkring ökade under året med nästan 8 Mkr. 2012 har präglats av god försäljning på beståndet men något svagare nyförsäljning. Annullationssiffran är den lägsta på flera år.

Försäljningsvärdet för liv- och pensionsförsäkringar uppgick till 241 (245) Mkr inklusive kundvårdsaktiviteten. Kundvårdsaktiviteten fortsätter och riktas till de företagskunder som har traditionell förvaltning i vår försäkringslösning Friplan för sina tjänstepensioner eller har kapitalförsäkring.

Affärsvolymen för Företags- och Lantbruksbank på inlåning ökade under året till 237 Mkr. Affärsvolymen för utlåning blev 980 Mkr.

För att förbättra och effektivisera kundkommunikationen har vi fortsatt att implementera vårt nya arbetssätt, Modern Företagsförsäljning. Arbetssättet innebär att vi kan ha kontinuerlig kontakt med våra kunder via e-post.

Skadekostnaden blev den lägsta på många år. Den totala skadekostnaden blev 60 (79) Mkr, vilket ger en skadeprocent på knappt 34 %. Antalet skador ligger relativt stabilt jämfört med föregående år, vilket gör den låga skadekostnaden anmärkningsvärd.

Kostnaden för inbrottsskador uppgick till 3,6 Mkr, den klart lägsta siffran på många år. Jämfört med 2011 är det en halvering (7,2 Mkr). Skadekostnaden för brand fortsätter sjunka drastiskt och var 9,3 (32,1) Mkr. Kostnaden för vattenskadorna vänder något uppåt igen men ham-

nar ändå på ett genomsnitt för de senaste åren. Skadekostnaden för vatten blev 16,7 (14,4) Mkr.

Lantbruksmarknad

Försäljningen inom Lantbruksmarknad har varit bra. Nyförsäljningen landade på drygt 5,2 Mkr. Beståndspremien ökade med lite över 5 Mkr och vi har nu passerat 100 Mkr i beståndspremie. Vår beståndspremie ökar därmed i samtliga våra 19 kommuner. Andelen annullationer minskar i både antal och premie.

Försäljningsvärdet för liv- och pensionsförsäkringar uppgick till ca 2,6 (5) Mkr. För Säker Person uppgick försäljningsvärdet till 5,3 (4,3) Mkr.

I vårt skadeförebyggande arbete ökade antalet Säkra Gårdar med 36 stycken, vilket är den näst högsta siffran sedan konceptet startade. Skadeutvecklingen inom Lantbruksmarknad visar på 12 storskador under 2012. Detta motsvarar ungefär medeltalet de senaste tio åren. Skadekostnaden uppgår till ca 48 Mkr.

Storskadautvecklingen

Utvecklingen för storskador fortsätter sin positiva trend och minskade kraftigt under året. Under 2012 anmäldes 33 storskador till en beräknad skadekostnad på 55 Mkr. Detta kan jämföras med 2011 då 50 storskador anmäldes till en skadekostnad på 85 Mkr.

Ingen skada över 2 Mkr inträffade och endast fyra miljonskador sammantaget. Dessa skador uppgick totalt till en kostnad på ca 6 Mkr, (11 miljonskador till en kostnad av ca 31 Mkr).

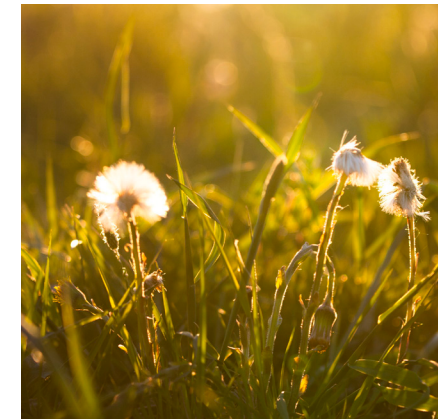
Framtiden

Med hjälp av våra nya kundkoncept, Guldskund Privat och Guldskund Företag, har vi tagit ett stort steg mot ett utvecklat kunderbjudande. Den gemensamma satsningen inom SIV (Samarbete i Väst) gör att vi kan bli effektivare i vår kommunikation och därmed attrahera fler kunder.

Fortsatt förmånliga nivåer på våra premier och bra villkor för kombinerade försäkringar gör oss attraktiva och borgar för god utveckling.

Organisatoriskt står vi rustade att möta marknadens utmaningar. Närheten till kunden ger större möjlighet till korsförsäljning både avseende enskilda kunder och mellan marknaderna. Under 2013 öppnar vi ytterligare två lokalkontor, i Kinna respektive Åmål, för att finnas så nära våra kunder som möjligt i dessa områden. Med hjälp av Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Larmcentralen har vi ett helhetserbjudande som gör oss unika i branschen.

DOTTERBOLAG

Våra dotterbolag

Våra dotterbolag stöder och breddar Länsförsäkringar Älvsborgs verksamhet.

L Finans AB

L Finans AB grundades 2004 och är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar Älvsborg. Bolaget har sin placering på Länsförsäkringars huvudkontor i Vänersborg. Verksamheten bedrivs med tillstånd för kreditmarknadsbolag vilket betyder att Finansinspektionen är tillsynsmyndighet.

Verksamhetens inriktning är företagskrediter samt fakturaköp med inriktning mot små och medelstora företag. Personalstyrkan består idag av två medarbetare samt vd. Ett sedan tidigare planerat vd-byte på grund av pensionering har genomförts under året.

L Finans har under verksamhetsåret fortsatt att utveckla samarbetet med moderbolaget Länsförsäkringar Älvsborg. Detta samarbete tillsammans med bolagets produkt- och tjänsteutbud ger bra finansiella erbjudanden för små och medelstora företag.

Bolaget redovisar ett ekonomiskt överskott med 5,4 (3,0) Mkr.

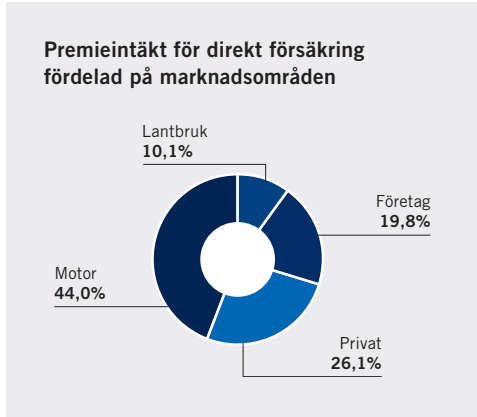
Älvsborgs Larmcentral AB

Älvsborgs Larmcentral AB grundades våren 2008 som ett dotterbolag till Länsförsäkringar Älvsborg. Bolaget är placerat i anslutning till Länsförsäkringar Älvsborgs kontor i Knalleland, Borås. Organisationen består idag av chef, operativ chef, gruppchef samt 19 medarbetare.

Etableringen av Älvsborgs Larmcentral AB är ett led i Länsförsäkringar Älvsborgs trygghetskoncept för försäkringskunderna. Larm och skydd är en viktig del i det skadeförebyggande arbetet som också bidrar till att minska skadekostnaderna och därmed hålla nere premiekostnaderna. Verksamheten är kvalitetscertifierad enligt ISO, SBSC-certifierad samt godkänd av Länsstyrelsen att bedriva larmcentral. Därmed uppfyller bolaget normerna för en godkänd larmcentral.

I juli 2012 tog Älvsborgs Larmcentral över skadejouren för samtliga 23 bolag inom Länsförsäkringsgruppen. Verksamheten har under året utvecklats successivt och återkopplingen från bolagen och referensgruppen har varit positiv.

Antalet kunder uppgår idag till ca 12 000. Under året såldes 2130 privat- och företagsabonnemang. Idag är 11 länsbolag anslutna till larmcentralen. Dessa är Halland, Göteborg- och Bohuslän, Skåne, Jönköping, Blekinge, Dalarna, Kalmar, Bergslagen, Jämtland, Älvsborg och Skaraborg (gällande företagslarm).

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Älvsborg (org nr 562500-4337) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2012, bolagets 172:e verksamhetsår.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Älvsborg (562500-4337) och de helägda dotterbolagen L Finans AB (556647-7716), Länsförsäkringar Älvsborg Förvaltnings AB (556664-7136), Professional Security Bevakning i Borås AB (556439-0523), Älvsborgs Larmcentral AB (556754-0876) samt LF Fritid Holding AB (556805-6286). Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag och har sitt säte i Vänersborg med adress Vallgatan 21, Box 1107, 462 28 Vänersborg. Koncernredovisning är upprättad enligt förvärvsmetoden.

Verksamhetsbeskrivning

Direkt försäkring
Länsförsäkringar Älvsborg, vars verksamhetsområde utgörs av 19 kommuner (gamla Älvsborgs län), erbjuder privatpersoner, lantbrukare och företag ett fullsortiment av sak- och livförsäkringar samt finansiella tjänster. Bolaget är marknadsledande inom ett flertal områden och försäkrar mer än 40 procent av hushållen.

Förmedlad affär

Djur- och livförsäkringar samt bank- och fondprodukter förmedlas till det av länsbolagen gemensamägda bolaget Länsförsäkringar AB (LFAB) med dotterbolag.

Mottagen affär

Bolaget deltar också i gemensamma återförsäkringsaffärer med övriga länsförsäkringsbolag.

Resultat och ekonomisk ställning

Volymutveckling

Premieintäkten i direkt försäkring har ökat med 48,6 (31,3) Mkr till 911,0 (862,4) Mkr.

Länsförsäkringar Älvsborg har förmedlat liv- och pensionspremier till Länsförsäkringar Liv AB/Länsförsäkringar Fondliv AB på 409,4 (468,9) Mkr och premier till Agria på 41,6 (47,2) Mkr.

Den förmedlade affärsvolymen inom inlåning, fondsparande samt lån har ökat kraftigt och den totala affärsvolymen för bankprodukter uppgår vid årsskiftet till 12 748 (10 781) Mkr. Premieintäkten för mottagen återförsäkring har uppgått till 147,5 (145,7) Mkr. Premieintäkt för direkt försäkring fördelad på marknadsområden framgår av diagrammet ovan.

Ekonomiskt resultat

Koncernens sammanlagda resultat av försäkrings- och finansrörelsen inklusive förändringar i övervärden av tillgångar men före återbäring, dispositioner och skatt uppgick till 249,9 (-17,6) Mkr. Årets resultat efter skatt blev 243,2 (-22,8) Mkr. Återbäring lämnas med 27,6 (37,0) Mkr.

I direkt försäkring uppgick resultatet till 80,8 (78,9) Mkr. En kombination av ökad premieintäkt och ett gynnsamt skadeutfall bidrar till det fina resultatet. Förmedling av banktjänster gav ett underskott på -17,3 (-6,7) Mkr och förmedling av livprodukter ett underskott på -11,3 (-13,8) Mkr.

Mottagen affär

Den mottagna återförsäkringen består av andelar i ett för länsförsäkringsbolagen gemensamt återförsäkringssystem. Den omfattar affär från övriga länsförsäkringsbolag och internationell affär. Premieintäkten i den mottagna affären uppgår till 147,5 (145,7) Mkr och resultatet blev 23,7 (19,2) Mkr.

Kapitalförvaltning

Länsförsäkringar Älvsborg har i huvudsak gett uppdraget av den löpande förvaltningen till externa förvaltare. För den strategiska placeringsinriktningen svarar styrelsen. Den totala kapitalavkastningen blev 6,1 (-0,7) procent.

Aktier

Andelen aktier vid årsskiftet, exklusive aktierna i LFAB, uppgick till 31,6 (29,6) procent av de totala placeringstillgångarna. Aktieinnehavet är mestadels placerat i svenska och västeuropeiska aktier/aktiefonder och värdeförändringen har varit god under året. Avkastningen blev 9,5 (-11,3) procent.

Aktierna i det med övriga länsförsäkringsbolag gemensamägda bolaget LFAB uppgick till 23,1 (23,7) procent av de totala placeringstillgångarna och värdeförändringen blev 3,3 (4,2) procent.

Den totala avkastningen på aktieportföljen blev 6,7 (-5,6) procent.

Räntebärande värdepapper

Förvaltningen av räntebärande papper ligger i allt väsentligt hos Handelsbanken och avkastningen blev 4,5 (4,7) procent.

Dotterbolag

Via Länsförsäkringar Älvsborgs Förvaltnings AB äger Länsförsäkringar Älvsborg en stor post i fastighetsbolaget Humlegården Fastigheter AB, som äger fastigheter framförallt i Stockholms innerstad.

Under året ökades innehavet med 12,9 Mkr och Länsförsäkringar Älvsborgs andel i Humlegården uppgår därmed till 15,7 %. Värdestegringen blev under året 47,3 (48,9) Mkr.

L Finans AB verkar som ett kreditmarknadsbolag med företagsmarknad som inriktning. Det redovisade resultatet är 7,5 (4,8) Mkr efter eliminering av koncerninterna transaktioner.

Älvsborgs Larmcentral AB har under verksamhetsåret präglats av en stark expansiv utveckling med tjänsteutbud inom larmövervakning och skadejour. Rörelse-resultatet för verksamheten är -9,7 (-6,9) Mkr efter eliminering av koncerninterna transaktioner.

Inkråmet, avtal och personal, i Professional Security Bevakning i Borås AB såldes 2011-07-01 till Securitas Sverige AB. Företaget bedrev i huvudsak bevakningsuppdrag i Sjuhäradsområdet. Processen att försätta bolaget i likvidation har påbörjats och skall vara avklarad under 2013.

Driftkostnader och personal

Koncernens totala driftkostnader upp-

gick till 175,9 (183,7) Mkr och utgjorde därmed 19,7 (21,6) procent av bolagets premieintäkt f.e.r.

För uppgifter avseende bolagets personal och löner hänvisas till not 34.

Risker i verksamheten

För uppgifter avseende risker i verksamheten, utöver nedanstående redovisning, se not 2.

Försäkringsrisker

Bolagets direkta försäkringsrörelse innehåller ett välbalanserat bestånd. Risken är begränsad genom återförsäkring. Den högsta kostnad som kan falla på bolaget vid enskild skada är 10,0 Mkr.

För katastrofskador har Länsbolagsgruppen ett gemensamt återförsäkrings-skydd där Länsförsäkringar Älvsborgs andel maximalt kan uppgå till 15 procent av bolagets konsolideringskapital exklusive värdet på LFAB:s aktier.

I mottagen affär bedömer vi att den största risken är engagemanget i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse uppgår för bolagets del till 2,0 M Euro.

Kreditrisk

Bolaget förmedlar lån till Länsförsäkringar Bank AB. Eventuella kreditförluster på sådana lån kan återföras på bolaget intill den ersättning som erhålles för det år kreditförlusten föreligger.

Förslag till resultatdisposition

Moderbolaget

Föregående års disponibla vinstmedel i moderbolaget 979 999 443,12 kr, har i enlighet med bolagsstämmans beslut avsatts till balanserat resultat.

Till bolagsstämmans förfogande står - balanserade vinstmedel 975 909 093,12 kr. - årets resultat 94 549 512,38 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman att - i ny räkning balansera 1 070 458 605,50 kr.

KAPITALAVKASTNING OCH NETTOPLACERING FÖR KONCERNEN 2012

	Ingående marknadsvärde		Nettoplacering	Värdeförändring		Utgående marknadsvärde		Direktavkastning		Totalavkastning	
	Mkr	%				Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Räntebärande exkl direktlån 1)	1 000,6	27,3	-19,9	5,5	0,8	986,3	25,4	31,2	3,7	36,7	4,5
Direktlån	10,8	0,3	-1,0	0,0	0,0	9,7	0,3	0,6	6,5	0,6	6,4
Aktier*	1 958,1	53,3	53,0	110,0	5,3	2 121,1	54,7	28,8	1,4	138,9	6,7
Fastigheter 2)	702,3	19,1	12,2	47,4	6,7	761,8	19,6	2,5	0,4	49,9	7,1
Totalt	3 671,8	100,0	44,3	162,8	4,3	3 878,9	100,0	63,2	1,8	226,1	6,1
*varav aktier i LFAB	869,7	23,7	0,0	28,3	3,3	898,0	23,1	0,0	0,0	28,3	3,3

1) Inkl kassa/bank.
2) Inkl Länsförsäkringar Älvsborg Förvaltnings ABs aktieinnehav i Humlegården Fastigheter AB.

Femårsöversikt

Koncernen					
Belopp i Mkr	2012	2011	2010	2009	2008
Premieintäkter f.e.r.	892,2	848,8	818,3	822,1	829,0
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	37,6	48,4	45,9	43,3	43,1
Försäkringsersättningar f.e.r.	-651,3	-617,7	-747,1	-625,3	-559,4
Driftskostnader f.e.r.	-175,9	-183,7	-177,8	-193,0	-194,6
Tekniskt resultat före återbäring	102,6	95,8	-60,7	47,1	118,1
Återbäring	-21,7	-30,6	-43,7	-49,4	-48,5
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	80,9	65,2	-104,4	-2,3	69,6
Finansrörelsens resultat	183,0	-81,3	219,5	458,1	-448,0
Övriga intäkter/kostnader	-35,7	-32,1	-58,1	-42,3	-33,7
Resultat före dispositioner och skatt	228,2	-48,2	57,0	413,5	-412,1
Årets resultat	243,2	-22,8	49,2	304,8	-272,0
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar verkligt värde	3 791,1	3 558,9	3 563,2	3 384,3	2 757,8
Premieinkomst f.e.r.	915,0	874,1	819,0	822,9	829,2
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 490,9	1 455,3	1 441,8	1 366,6	1 278,3
KONSOLIDERINGSKAPITAL					
Beskattat eget kapital	2 333,9	2 090,7	2 113,4	2 048,3	1 743,5
Uppskjuten skatt	333,8	354,7	380,2	364,0	255,7
Summa konsolideringskapital	2 667,7	2 445,3	2 493,6	2 412,3	1 999,2
NYCKELTAL					
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Skadeprocent f.e.r. %	73,0	72,8	91,3	76,1	67,5
Driftkostnadsprocent f.e.r. %	19,7	21,6	21,7	23,5	23,5
Totalkostnadsprocent f.e.r. %	92,7	94,4	113,0	99,6	91,0
DIREKT AFFÄR					
Skadeprocent brutto %	67,4	68,5	93,9	71,7	64,2
Driftkostnadsprocent brutto %	18,7	19,0	19,6	20,3	21,3
Totalkostnadsprocent brutto %	86,1	87,5	113,5	92,0	85,5
KAPITALFÖRVALTNING					
Direktavkastning %	1,8	1,8	2,1	2,2	2,7
Totalavkastning %	6,1	-0,7	8,1	15,2	-10,8
EKONOMISK STÄLLNING					
Konsolideringsgrad % ¹⁾	291,6	279,8	304,5	293,1	241,1
Kapitalbas	2 609,1	2 379,7	2 424,5	2 355,7	1 938,8
Erforderlig solvensmarginal	166,3	164,5	159,3	147,3	147,3
KALKYLRÄNTESATS %					
Generellt	2,75	3,5	4,0	4,0	4,5
För trafik- och olycksfallsaffären %	2,5	3,25	2,75	2,75	2,5

Koncernen Länsförsäkringar Älvsborg tillämpar sedan 2010 sk full IFRS i koncernen.
¹⁾ Konsolideringskapital i procent av premieinkomsten för egen räkning.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012	2011	2012	2011
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse					
PREMIEINTÄKTER F.E.R.					
Premieinkomst	3	1 081 288	1 033 433	1 081 288	1 033 433
Premier för avgiven återförsäkring		-166 333	-159 370	-166 333	-159 370
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-22 762	-25 294	-22 762	-25 294
Summa premieintäkter f.e.r.		892 193	848 769	892 193	848 769
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	37 626	48 420	37 626	48 420
FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR F.E.R.					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	5	-690 373	-700 518	-690 373	-700 518
Återförsäkrares andel	5	66 557	80 971	66 557	80 971
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.					
Före avgiven återförsäkring		-30 468	4 070	-30 468	4 070
Återförsäkrares andel		2 949	-2 179	2 949	-2 179
Summa försäkringsersättningar f.e.r.		-651 335	-617 656	-651 335	-617 656
Driftskostnader f.e.r.	6	-175 880	-183 722	-173 987	-181 461
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		102 604	95 811	104 497	98 072
Återbäring	27	-21 682	-30 578	-21 682	-30 578
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		80 922	65 233	82 815	67 494
Icke-teknisk redovisning					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		80 922	65 233	82 815	67 494
KAPITALAVKASTNING	7				
Kapitalavkastning, intäkter	8	96 236	104 820	92 784	98 297
Kapitalavkastning, kostnader	9	-10 525	-25 016	-18 153	-28 251
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	134 955	56 621	87 627	7 727
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	0	-169 256	0	-169 256
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-37 626	-48 420	-37 626	-48 420
Summa kapitalavkastning		183 040	-81 251	124 632	-139 903
Nedskrivning goodwill	11	0	-2 072	0	0
Övriga intäkter	6	118 330	111 944	84 573	78 090
Övriga kostnader	6	-154 049	-142 019	-113 207	-98 938
Summa övriga intäkter och kostnader		-35 719	-32 147	-28 634	-20 848
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		228 243	-48 165	178 813	-93 257
BOKSLUTSDISPOSITIONER					
Förändring av säkerhetsreserv		0	0	-77 474	-50 939
Resultat före skatt		228 243	-48 165	101 339	-144 196
Skatt på årets resultat	12	14 985	25 400	-6 789	37 385
ÅRETS RESULTAT		243 228	-22 765	94 550	-106 811
Rapport över totalresultat för koncernen					
Periodens resultat enligt ovan		243 228	-22 765	94 550	-106 811
Övrigt totalresultat		0	0	0	0
Summa totalresultat för perioden, netto efter skatt		243 228	-22 765	94 550	-106 811

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Tillgångar					
PLACERINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark					
Rörelsefastigheter	13	38 265	38 510	0	0
Förvaltningsfastigheter	13	2 378	2 328	41 378	41 328
Placeringar i koncernföretag, dotterbolag					
Aktier och andelar	14	0	0	446 299	440 473
Lån		0	0	50 000	50 000
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	16	2 840 558	2 637 316	2 121 033	1 978 011
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	898 524	868 378	898 524	868 378
Övriga lån	18	9 740	10 750	9 740	10 750
Övriga finansiella placeringstillgångar		1 643	1 643	1 643	1 643
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		6 495	5 470	6 495	5 470
		3 797 603	3 564 395	3 575 112	3 396 053
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR					
Avsättning för oreglerade skador	19	247 471	244 522	247 471	244 522
FORDRINGAR					
Fordringar avseende direkt försäkring	20	41 341	57 466	41 341	57 466
Fordringar avseende återförsäkring		4 347	0	4 347	0
Kundfordran avseende terminsbetald premie		219 741	205 530	219 741	205 530
Övriga fordringar	21	133 004	162 844	71 496	63 824
		398 433	425 840	336 925	326 820
ANDRA TILLGÅNGAR					
Materiella tillgångar	22	8 533	10 448	8 282	9 783
Kassa och bank		147 764	112 441	87 716	92 368
		156 297	122 889	95 998	102 151
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER					
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	4 096	4 149	4 096	4 149
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 727	2 348	1 727	2 348
		5 823	6 497	5 823	6 497
SUMMA TILLGÅNGAR		4 605 627	4 364 143	4 261 329	4 076 043

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital och skulder					
EGET KAPITAL					
Reserver		764 251	666 401	190 348	190 348
Balanserade vinstmedel inkl årets resultat		1 596 638	1 424 260	1 070 459	979 999
		2 333 889	2 090 661	1 260 807	1 170 347
OBESKATTADE RESERVER					
Säkerhetsreserv	24	0	0	947 700	870 226
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR					
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	419 292	396 530	419 292	396 530
Avsättning för oreglerade skador	26	1 275 965	1 245 497	1 275 965	1 245 497
Avsättning för återbäring och rabatter	27	43 113	57 763	43 113	57 763
		1 738 370	1 699 790	1 738 370	1 699 790
ANDRA RISKER OCH KOSTNADER					
Pensioner	28	20 602	29 322	20 602	29 322
SKULDER					
Skuld avseende återförsäkring		0	9 615	0	9 615
Uppskjuten skatt	29	333 809	354 661	125 315	125 792
Övriga skulder	30	57 730	58 791	47 308	49 648
		391 539	423 067	172 623	185 055
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER					
Förutbetalda premier		97 094	96 829	97 094	96 829
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		24 133	24 474	24 133	24 474
		121 227	121 303	121 227	121 303
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER					
		4 605 627	4 364 143	4 261 329	4 076 043
Poster inom linjen					
I Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	31	1 490 899	1 455 268	1 490 899	1 455 268
II Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter		Inga	Inga	Inga	Inga
III Ansvarsförbindelser I egenskap av ägare till 10,9 (10,9) procent i Humlegården HB ansvarighet för detta bolags förbindelser. Borgen lämnat för Älvsborgs Larmcentral ABs räkning Bolaget har ansvar för kreditförluster (LF Bank) upp till 80 procent av konstaterade förluster, dock max		- 65 878	- 49 784	7 000 65 878	7 000 49 784
IV Åtaganden		Inga	Inga	Inga	Inga

Resultatanalys

Skadeförsäkringrörelsens tekniska resultat

		Direktförsäkring av svenska risker							
Belopp i Tkr	Not	Totalt 2012	Sjuk och olycksfall	Hem, villa fritidshus	Företag, Lantbruk, Fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs sv risker	Mottagaren återförs
Premieintäkt f.e.r.	A	892 193	26 554	170 594	164 780	233 855	148 917	744 700	147 493
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		37 626	4 909	5 318	7 726	4 381	9 276	31 610	6 016
Försäkringersättningar f.e.r	B	-651 335	-29 016	-136 122	-79 394	-181 187	-118 801	-544 520	-106 815
Driftskostnad f.e.r.		-173 987	-2 241	-27 983	-47 264	-40 308	-33 228	-151 024	-22 963
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		104 497	206	11 807	45 848	16 741	6 164	80 766	23 731
Återbäring		-21 682	-2 151	-8 893	-10 638	0	0	-21 682	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2012		82 815	-1 945	2 914	35 210	16 741	6 164	59 084	23 731
AVVECKLINGSRESULTAT									
Avvecklingsresultat brutto		13 101	5 536	2 364	24 221	1 818	-20 838	13 101	0
Återförsäkrares andel		4 611	0	-13	-3 486	-586	8 696	4 611	0
Avvecklingsresultat f.e.r.		17 712	5 536	2 351	20 735	1 232	-12 142	17 712	0
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		419 292	13 844	104 783	110 800	112 459	77 159	419 045	247
Avsättning för oreglerade skador		1 275 965	182 735	80 519	179 804	47 674	464 010	954 742	321 223
Avsättning för återbäring		43 113	2 151	17 469	23 493	0	0	43 113	0
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 738 370	198 730	202 771	314 097	160 133	541 169	1 416 900	321 470
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR									
Avsättningar för oreglerade skador		247 471	35 930	15 166	36 826	2 539	157 010	247 471	0
Noter till resultatanalys									
NOT A									
Premieintäkt f.e.r.		892 193	26 554	170 594	164 780	233 855	148 917	744 700	147 493
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 081 288	29 640	219 461	279 891	242 102	165 203	936 297	144 991
Premier för avgiven återförsäkring		-166 333	-2 347	-38 236	-107 772	-2 288	-15 690	-166 333	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-22 762	-739	-10 631	-7 339	-5 959	-596	-25 264	2 502
NOT B									
Försäkringersättningar f.e.r.		-651 335	-29 016	-136 122	-79 394	-181 187	-118 801	-544 520	-106 815
Utbetalda försäkringersättningar		-623 816	-25 607	-160 027	-77 866	-175 664	-97 956	-537 120	-86 696
Före avgiven återförsäkring		-690 373	-27 119	-178 899	-122 245	-176 608	-98 806	-603 677	-86 696
Återförsäkrares andel		66 557	1 512	18 872	44 379	944	850	66 557	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.		-27 519	-3 409	23 905	-1 528	-5 523	-20 845	-7 400	-20 119
Före avgiven återförsäkring		-30 468	781	26 933	13 273	-7 401	-43 935	-10 349	-20 119
Återförsäkrares andel		2 949	-4 190	-3 028	-14 801	1 878	23 090	2 949	0

Förändringar i eget kapital

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserande vinstmedel	Årets resultat	
Moderbolaget					
Ingående balans 2011-01-01	9 200	181 148	1 021 019	69 918	1 281 285
Omföring föregående års resultat	0	0	69 918	-69 918	0
TOTALRESULTAT					
Årets resultat	0	0	0	-106 811	-106 811
Summa övrigt totalresultat	0	0	0	-106 811	-106 811
TRANSAKTIONER MED KONCERNBOLAG					
Koncernbidrag	0	0	-5 600	0	-5 600
Skatteeffekt av koncernbidrag	0	0	1 473	0	1 473
Summa transaktioner med koncernbolag	0	0	-4 127	0	-4 127
Utgående balans 2011-12-31	9 200	181 148	1 086 810	-106 811	1 170 347
Ingående balans 2012-01-01	9 200	181 148	1 086 810	-106 811	1 170 347
Omföring föregående års resultat	0	0	-106 811	106 811	0
TOTALRESULTAT					
Årets resultat	0	0	0	94 550	94 550
Summa övrigt totalresultat	0	0	0	94 550	94 550
TRANSAKTIONER MED KONCERNBOLAG					
Koncernbidrag	0	0	-5 550	0	-5 550
Skatteeffekt av koncernbidrag	0	0	1 460	0	1 460
Summa transaktioner med koncernbolag	0	0	-4 090	0	-4 090
Utgående balans 2012-12-31	9 200	181 148	975 909	94 550	1 260 807

Tkr	Reserver	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Koncernen			
Ingående balans 2011-01-01	628 859	1 484 567	2 113 426
Årets resultat	0	-22 765	-22 765
ÖVRIGT TOTALRESULTAT			
Förändring obeskattade reserver	37 542	-37 542	0
Vinster vid omvärdering av byggnader och mark	0	0	0
Skatteeffekt av ovan	0	0	0
Summa övrigt totalresultat	37 542	-37 542	0
Summa totalresultat	37 542	-60 307	-22 765
Utgående balans 2011-12-31	666 401	1 424 260	2 090 661
Ingående balans 2012-01-01	666 401	1 424 260	2 090 661
Årets resultat	0	243 228	243 228
ÖVRIGT TOTALRESULTAT			
Förändring obeskattade reserver	60 430	-60 430	0
Justering pga ändrad skattesats	37 420	-37 420	0
Summa övrigt totalresultat	97 850	-97 850	0
Summa totalresultat	97 850	145 378	243 228
Utgående balans per 2012-12-31	764 251	1 569 638	2 333 889

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Den löpande verksamheten				
Premieinbetalningar	1 081 288	1 033 433	1 081 288	1 033 433
Inbetalningar från kunder	33 529	39 191	0	0
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-166 333	-159 370	-166 333	-159 370
Skadeutbetalningar	-621 065	-641 813	-621 065	-641 813
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares andel av utbetalda försäkringsersättningar	61 770	77 654	61 770	77 654
Inbetalningar avseende provisioner	92 293	69 724	92 293	69 724
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-433 669	-396 500	-406 507	-373 263
Utlåning bankverksamhet	24 516	-24 456	0	0
Erhållen ränta bankverksamhet	5 116	4 185	0	0
Utbetald ränta bankverksamhet	-1 546	-1 278	0	0
Skatteutbetalningar	-319	-1 458	-289	-1 418
Återbäring	-36 332	-40 540	-36 332	-40 540
PLACERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av:				
aktier och andelar	-151 384	-40 179	-151 384	-40 179
obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	-48 560	0	-48 560
Avyttring av:				
obligationer och andra räntebärandevärdepapper	94 597	0	94 597	0
byggnad och mark	50	0	50	0
övriga tillgångar	0	125	0	0
Ränteinbetalningar	32 226	34 338	32 226	34 338
Erhållna utdelningar	30 017	38 491	30 017	38 491
Fastighetsöverskott/-underskott	2 520	-4 462	2 520	-4 462
Kassaflöde från den löpande verksamheten	47 274	-61 475	12 850	-55 965
Investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	0	-2 494	0	-2 494
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	1 502	221	1 502	0
Förvärv av dotterbolag/rörelse, netto	-13 454	0	-563	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-11 952	-2 273	939	-2 494
Finansieringsverksamheten				
Lämnade aktietillskott / koncernbidrag	0	0	-18 442	-5 600
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-18 442	-5 600
Årets kassaflöde från verksamheten	35 322	-63 748	-4 652	-64 059
Likvida medel vid årets början	112 442	176 189	92 369	156 428
Likvida medel vid årets slut, moderbolaget	87 716	92 368	87 716	92 369
Likvida medel vid årets slut, dotterbolagen	60 048	20 073	0	0
Summa likvida medel vid årets slut, koncernen	147 764	112 441	87 716	92 369

Noter

NOT 1 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmän information

Denna års- och koncernredovisning avges per 31 december 2012 och avser Länsförsäkringar Älvsborg, ömsesidigt försäkrings-bolag med säte i Vänersborg. Adressen till huvudkontoret är Vallgatan 21, 462 28 Vänersborg och organisationsnummer är 562500-4337. Styrelsen har den 7 mars 2013 godkänt denna års-redovisning för offentliggörande. Koncernens huvudsakliga verk-samhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Grunder för upprättandet av redovisningen

Lagar och regler i koncernen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Internatio-nal Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar sådana de antagits av EU. Vid upprättande har också den svenska Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finans-inspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 med tvingande tillägg i FFFS 2009:12 som gäller från och med 1 januari 2010 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 1 komplette-rande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med ovan kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsän-damål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid till-lämpningen av redovisningsprinciperna. De områden som inne-fattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig bety-delse för årsredovisningen anges nedan.

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål

Bolaget gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följdén av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verk-liga resultatet. Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som inne-bär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade vär-den för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår vilket behandlas i huvuddrag nedan.

a) Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs. Särskilt för den del av avsätt-ningarna som avser inträffade men ej rapporterade skador finns en osäkerhet i det verkliga utfallet, se vidare om risker i Not 2.

b) Verkligt värde på finansiella instrument

Försäkringsföretaget värderar merparten av sina finansiella till-gångar till verkligt värde. Verkligt värde på finansiella instru-

ment som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Bolaget väljer ut ett flertal metoder och gör antaganden som huvudsakligen baseras på de marknadsvill-kor som föreligger på respektive balansdag, se vidare i avsnittet ”Finansiella instrument”.

c) Verkligt värde på byggnader och mark

Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs, se vidare i avsnittet ”Öv-riga tillgångar”.

Valuta

Funktionell valuta är svenska kronor som även utgör rapporte-ringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära till-gångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktio-nella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas över resultaträkningen.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr), om inte annat anges. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrun-dade till närmaste tusental.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Beslutade men ännu ej tillämpade standarder

Vid upprättandet av koncernredovisningen per 31 december 2012 finns det standarder och tolkningar som publicerats men ännu inte trätt i kraft. Nedan följer en preliminär bedömning av den påverkan som införandet av dessa standarder och uttalanden kan få på Länsförsäkringar Älvsborgs finansiella rapport.

IFRS 9, ”Financial instruments”, publicerad i november 2009. Denna standard är det första steget i processen att ersätta IAS 39, ”Finansiella instrument: värdering och klassificering”. IFRS 9 in-troducerar två nya krav för värdering och klassificering av finan-siella tillgångar och kommer sannolikt att påverka koncernens re-dovisning av finansiella tillgångar i ringa omfattning. Koncernen har ännu att utvärdera vilken effekt detta kommer få på de finan-siella rapporterna. Standarden är inte tillämplig förrän för räken-skapsår som börjar 1 januari 2015 men är tillgänglig för förtida tillämpning.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande infly-tande från Moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär di-rekt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid

Noter

bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvs-metoden.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering
Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från in-terna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin hel-het vid upprättandet av koncernredovisningen.

Intäkter och kostnader

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnit-tet Redovisning av försäkringsavtal. Intäkter från finansrörelsen behandlas under Finansiella instrument.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster
Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Läns-försäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedla-de affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhål-ler ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs när tjänsten utförts.

Driftskostnader
Driftskostnader avseende fastighetsförvaltning och övrig kapi-talförvaltning redovisas under Kapitalförvaltning, kostnader. Driftskostnader avseende skadereglering redovisas under Försäk-ringersättningar och övriga administrativa kostnader under pos-ten Driftskostnader.
De totala driftskostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader och funktionsindelas i not 6.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar
Finansiella tillgångar klassificeras i kategorierna Finansiella till-gångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och Lå-nefordringar och kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Klassifice-ringen av de finansiella tillgångarna har fastställts vid det första redovisningstillfället.

a) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultat-räkningen är finansiella tillgångar som initialt identifierats att tillhöra denna kategori, utom för derivat som per definition inne-has för handel. Tillgångar i denna kategori utgörs av aktier i an-dra företag än intresse- och koncernföretag och av obligationer och andra räntebärande värdepapper samt derivat.

Kapitalförvaltningens verksamhet utvärderas löpande på basis av verkliga värden, vilket gör att bolaget har som princip att hänföra ovan nämnda placeringstillgångar till denna kategori.

b) Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa finansiella tillgångar utgörs av övriga fordringar samt övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

c) Redovisning och värdering
Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärs-dagen – det datum då företaget förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via re-sultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Fi-nansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att er-hålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och försäkringsföretaget har överfört i stort sett alla risker och förmå-ner som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar redovisas initialt till verkligt värde inklusive trans-aktionskostnader och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i resultaträkningens poster Orealiserade vinster respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Utdel-ningsintäkter från värdepapper i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i re-sultaträkningen i Kapitalavkastning, vinster när försäkringsföreta-gets rätt att erhålla betalning har fastställts.

Ränta på låne- och kundfordringar redovisas i resultaträkning-en som en del av Kapitalavkastning, intäkter.

Verkligt värde för noterade värdepapper baseras på aktuella köpkurser. Om marknaden för en finansiell tillgång inte är aktiv (och för onoterade värdepapper), fastställer företaget verkligt värde genom att tillämpa värderingstekniker såsom användning av in-formation avseende nyligen gjorda transaktioner på armlängds av-stånd, hänvisning till verkligt värde för ett annat instrument som i allt väsentligt är likvärdigt, analys av diskonterade kassaflöden och optionsvärderingsmodeller. Härvid används i så stor utsträckning som möjligt marknadsinformation medan företagsspecifik infor-mation används i så liten utsträckning som möjligt.
Bolagets aktieinnehav i LFAB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste er-bjudas till de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substans-värdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga

Noter

värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kas-saflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta verkliga värde.

d) Nedskrivning av finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde
En bedömning görs per varje balansdag om det finns objektiva bevis för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar för-lorat i värde. En finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har förlorat i värde, och nedskrivning görs, bara om det finns objekti-va belägg att de förlorat i värde som resultat av en eller flera hän-delser som inträffat efter det att tillgången först redovisades och detta påverkar framtida förväntade kassaflöden från den finan-siella tillgången eller från gruppen av finansiella tillgångar och denna påverkan kan uppskattas med rimlig säkerhet.

Finansiella skulder
Finansiella skulder klassificeras som kategorierna Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen och Övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella skulden förvärvades. Klassificeringen av de finansiella skulderna har fastställts vid det första redovis-ningstillfället.

a) Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella skulder som är värderade till verkligt värde via resul-taträkningen är finansiella skulder som initialt identifierats till denna kategori, utom för derivat som innehas för handel. För-ändring i verkligt värde redovisas i resultaträkningen ingår i Ore-aliserade vinster respektive Orealiserade förluster på placerings-tillgångar. Skulder i denna kategori utgörs av Derivat. Värdering sker till verkligt värde med transaktionskostnaderna redovisade i resultaträkningen.

b) Övriga finansiella skulder
Övriga finansiella skulder värderas till upplupet anskaffnings-värde och avser posterna övriga skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder redovisas initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Redovisning av kapitalavkastning
a) Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av den totala kapitalavkastningen förs till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar för egen räk-ning. Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. och på medelvärdet av in- och utgående av-sättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Som räntesats

tillämpas genomsnittet av procenttalen för de senaste fem åren för den totala kapitalavkastningen. Den till försäkringsrörelsen överförda räntan uppgår dock högst till den i resultaträkningen redovisade totala kapitalavkastningen för aktuellt år och lägst till ett belopp som motsvarar årsgenomsnittet av 60-dagars stats-skuldväxlar omräknat till effektiv ränta. Det innebär för räk-en-skapsåret att en räntesats på 2,75 procent har tillämpats. Trafik-och olycksfallsaffären har tillförts en ränta på 2,5 procent.

b) Kapitalavkastning intäkter respektive kostnader
Posterna kapitalavkastning intäkter respektive kostnader avser resultat från placeringstillgångar. Posterna omfattar hyresintäk-ter respektive driftskostnader för byggnader och mark (brutto), utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter respektive ränte-kostnader (brutto), valutakursresultat (netto), av- och nedskriv-ningar samt realisationsresultat (netto).

c) Orealiserade vinster respektive förluster
Under Orealiserade vinster respektive förluster redovisas för-ändringar i verkligt värde för placeringstillgångar, netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valuta-kursförändringar redovisas som valutakursresultat under Ka-pitalavkastning. Vid försäljning av placeringstillgångar utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och anskaff-ningsvärde och tidigare års orealiserade värdeförändringar förs om som en justeringspost under orealiserade vinster respektive förluster. Upplupen/förutbetald ränta för räntebärande värdepap-per ingår inte i det orealiserade resultatet.

d) Realiserade vinster respektive förluster
För placeringstillgångar som värderats till anskaffningsvärde utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderats till verkligt värde utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaff-ningsvärdet upplupet anskaffningsvärde och för övriga placerings-tillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Tidigare orealiserade värdeförändringar redovisas som en justeringspost under poster-na Orealiserade vinster respektive förluster. Realisationsresultat på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter respektive kostnader.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar
Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumule-rade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktivera-de immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräk-ningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgif-ter kostnadsförs när de uppkommer. Förväntad nyttjandeperiod för balanserade utvecklingsutgifter är fem år.

Noter

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera avkastning och rörelsefastigheter för att brukas i den egna verksamheten. Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde, där värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden i enlighet med IAS 16.

Verkligt värde baseras på årliga värderingar utförda av externa oberoende värderingsföretag. För att fastställa värdet har både kasseflödesmetoden och ortsprismetoden använts.

Rörelsefastigheter skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas verkliga värde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheter värderas till verkligt värde på balansdagen. Mellanskillnaden mellan redovisat värde efter avdrag för avskrivningar, och verkligt värde, redovisas mot omvärderingsreserven. Om det verkliga värdet på balansdagen leder till en värdeminskning, minskas i första hand tillgångens del av omvärderingsreserven. Eventuellt överskjutande behov av nedjustering av fastighetens värde redovisas som en nedskrivning i resultaträkningen.

Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Följande huvudgrupper av komponenter som ligger till grund för avskrivningen på byggnader har identifierats

Stomme	100 år
Yttertak, fasad, fönster	50 år
Stomkompletteringar, innerväggar	40 år
Installationer, värme, el, VVS, ventilation	40 år
Inre ytskikt, maskinell utrustning	20 år

Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut.

Hyesintäkter redovisas under Kapitalavkastning, intäkter och fastighetskostnader under Kapitalavkastning, kostnader. Materiella tillgångar Materiella tillgångar avser främst kontorsinventarier. Inventarierna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen linjärt under den förväntade nytt-

jandeperioden under Driftskostnader. Förväntad nyttjandeperiod är 5 år.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Älvsborg tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga Länsförsäkringar Älvsborgs försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premier och försäkringstersättningar

a) Premieinkomst/intäkt

Som Premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt, Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie sätts av till Avsättning för ej intjänade premier.

b) Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador och motsvarande förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal samt avsättning för återbäring. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Av-

Noter

sättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåttillägg). Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporteras till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chain-ladder metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättning- en för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäk-

ringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader och andra anskaffningskostnader som direkt och indirekt har ett samband med tecknande av nya och förnyelse av existerande försäkringsavtal tas upp som en tillgång. Alla andra kostnader kostnadsförs när de uppstår. Aktivering sker endast i det fall det finns en vinstmarginal som minst täcker anskaffningskostnaderna. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras på ett sätt som svarar mot periodiseringen av ej intjänade premier och uppgår till 12 månader.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid perioden efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. I resultaträkningen och resultatanalysen redovisas återbäring på raden för återbäring och rabatter. Se not 27.

Fordringar och skulder avseende försäkringsavtal

Fordringar och skulder avseende försäkringsavtal värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under Fordringar och Skulder avseende direktförsäkring och återförsäkring, återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar samt depåer från återförsäkrare, se även avsnitt Återförsäkring.

ANDRA REDOVISNINGSPRINCIPER AV BETYDELSE

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Detta sker även när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Noter

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Från och med 1 januari 2008 gäller ett nytt tjänstepensionsavtal för försäkringsbranschen. Den nya FTP-planen har två avdelningar. Avdelning 1 omfattar anställda som är födda 1972 och senare. Den premiebestämda pensionen för dessa personer beräknas på utbetald bruttolön. Premien är 4,5 % upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På inkomster över det beloppet är premien 30 %. De anställda som tillhör avdelning 2 har förmånsbestämd pension. Den pensionsgrundande inkomsten består av den fasta månadslönen x 12,3. Premien uppgår till max 35 % av den anställdes lön inklusive förmåner. Pensionskostnaden avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Anställda i Länsförsäkringar Älvsborg födda 1955 eller tidigare har enligt kollektivavtal rätt att gå i pension vid 62-65 års ålder. De som väljer att utnyttja denna möjlighet får för tiden mellan vald och ordinär pensionsålder ca 70 % av slutlönen.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt direkt metod. I kassaflödet avseende den löpande verksamheten redovisas dels kassaflöde från försäkringsrörelsen och dels kassaflöde från placeringsverksamheten. Som likvida medel redovisas Kassa och bank.

Leasing

Samtliga leasingkontrakt klassificeras såsom operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden kostnadsförs linjärt över leasingperioden och redovisas under Driftskostnader. Försäkringsföretaget leasar vissa materiella anläggningstillgångar samt hyresavtal avseende lokaler, bilar, skrivarutrustning.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet. Den finansiella rapporteringen för moderbolaget följer Lag om årsredovisning i Försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 med tvingande tillägg i FFFS 2009:12 som gäller från och med 1 januari 2010 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR 2.3 redovisning för juridiska personer. Då koncernen följer full IFRS kommer redovisningsprinciperna i moderbolaget till vissa delar att skilja sig från de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernen.

Nedan anges de skillnader som är väsentliga för moderbolaget.

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar redovisas som intäkter i den utsträckning de härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringar och reducerar andelens redovisade värde.

När det finns en indikation på att aktier och andelar minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas som Kapitalavkastning, kostnader.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Noter

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 2). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd, vilket innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel. Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidraget och dess aktuella skatteeffekt som investering i andelar i koncernföretag, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Byggnader och mark

I moderbolaget redovisas byggnader och mark som används i den egna verksamheten som förvaltningsfastigheter.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Älvsborg. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhante- ringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker. Ytterligare specifikation av riskhanteringsorganisationen ges i bolagsstyrningsrapporten i denna årsredovisning.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som företaget är exponerat för, både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer och kan

beskrivas på följande sätt: Ansvaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltning och skuldtäckning. Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter. Arbetsordningen för styrelsen finns beskrivet i ett särskilt styrdokument. Styrelsen granskar och kvalitetssäkrar bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. I bolagets interna kontrollfunktion finns även en riskkontrollansvarig som ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden, vilket löpande rapporteras till styrelsen. Det finns även en complianceansvarig som ger stöd åt bolaget att arbeta enligt gällande regler och bistår organisationen vid utformning av interna styrdokument, bevakar förändringar i de externa regelverken samt uppföljning av regelefterlevnaden i bolaget. Även denna funktion rapporterar löpande till styrelsen.

Styrelsen har även två utskott till sitt förfogande, finansutskottet och ersättningsutskottet.

Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och rekommendera beslut om placeringar till styrelsen. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av normalportföljen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning.

Ersättningsutskottet bereder ersättningsbeslut avseende vd:s lön och styrelsen fattar beslut i frågan.

Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom LFAB. Bolaget har också ett väl utvecklat kvalitets- och miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på dessa områden.

Rapportering av risk

Bolaget har en beräkningsmodell för att mäta totalrisk. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, placeringsrisk, motpartsrisk, operativ risk och affärsrisk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets kapital (konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en riskrapport fyra gånger per år där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden samt hur relationen mellan risk och kapital har utvecklats.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Från och med 2007 rapporterar även bolaget in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyllde med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

Risker i försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservrisk och

Noter

katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa båda typer av risker beskrivs nedan.

Teckningsrisk
Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkten. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat skulle kunna innehålla brister. Ett exempel är att bolagets tarifierings- och premiekalkylmodeller kan vara felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Koncentrationen av försäkringsrisk före och efter återförsäkring för Länsförsäkringar Älvsborgs koncessionsområde, i relation till typen av risk är summerad nedan, knutna till summan av avsättningarna (brutto och netto efter återförsäkring).

Typ av risk

Tkr	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, Lantbruk, Fastighet	Motor- och trafikförsäkring	Mottagen återförsäkring	Total 2012
Brutto	198 730	202 771	314 097	701 302	321 470	1 738 370
Netto	162 800	187 606	277 270	541 753	321 470	1 490 899

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna som kommenteras under rubriken ”Ränterisk”.

Katastrofrisk
Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till fd Älvsborgs län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 % av bolagets egna kapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen
Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad väldokumenterad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras löpande av respektive avdelningschef. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för bolaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget LFAB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen - per riskslag - fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Den högsta kostnad som kan belasta bolaget vid enskild skada är 10 Mkr. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på

Noter

affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med o begränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet är 7 miljarder per händelse. För katastrofskador som överstiger 7 miljarder kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare 3 miljarder kronor.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken ”Operativa risker”.

Antagande

Mkr	Försäkringstekniska avsättningar, brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012			
Genomsnittlig skadekostnad +10%	127,6	-65,2	-48,0
Ökad diskonteringsränta +1%	33,0	33,0	24,3
Minskad diskonteringsränta -1%	-38,3	-38,3	-28,2
2011			
Genomsnittlig skadekostnad +10%	124,6	-63,8	-47,0
Ökad diskonteringsränta +1%	28,8	28,8	21,3
Minskad diskonteringsränta -1%	-33,4	-33,4	-24,6

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar.

Tidigare års skattningar av skadekostnader för enskilda skadeår utgör ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2007-2012 för direkt försäkring före återförsäkring.

Skadekostnadsutveckling – brutto (tkr)

Skadeår	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad skadekostnad i slutet av skadeåret, brutto	589 985	523 332	581 971	718 738	584 416	550 621	3 549 063
Ett år senare	560 790	516 735	619 930	756 910	588 035		3 042 400
Två år senare	554 852	522 721	621 018	748 719			2 447 310
Tre år senare	549 947	515 499	606 906				1 672 352
Fyra år senare	545 082	512 904					1 057 986
Fem år senare	555 316						555 316
Uppskattad slutlig skadekostnad per 31/12 2012	555 316	512 904	606 906	748 719	588 035	550 621	3 562 501
Ack. Utbetalda skadeersättningar	491 695	451 557	523 582	614 728	341 200	282 484	2 827 696
Diskonteringseffekt	-8 390	-7 909	-13 389	-11 076	-9 921	-11 344	-62 028
Avsättning oreglerade skador	71 871	62 533	100 333	113 913	124 291	284 822	757 763
Avsättning avseende tidigare år							218 952
Avsättning skaderegleringskostnader							40 054
Total avsättning i balansräkning, direkt försäkring							954 741

Noter

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal
Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringen i regleringen av trafikförsäkringen. Tabellen nedan visar indikationer på hur faktorer kan påverka bolagets försäkringstekniska avsättningar, resultat före skatt samt eget kapital (Mkr).

Finansiell risk
Länsförsäkringar Älvsborg är exponerat mot en rad olika finansiella risker genom sina finansiella tillgångar, återförsäkringstillgångar och försäkringsskulder. Den huvudsakliga finansiella risken är främst att investeringarna inte uppgår till samma summa som åtagandena för försäkringsavtalen. De viktigaste riskkomponenterna är marknadsrisk, motpartsrisk (kreditrisk) och likviditetsrisk. I detta avsnitt kommer känsligheten att presenteras genom olika känslighetsanalyser.

Marknadsrisk
Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.
För Länsförsäkringar Älvsborgs del är det aktiekurs- och ränterisk som är de mest påtagliga riskerna, medan fastighets- och valutariskerna är av mindre omfattning beroende på att endast en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker. Bolaget har ingen direkt exponering mot råvaror, men självklart finns en sådan exponering indirekt via bolagets aktieexponering.

Känslighetsanalys
Nedanstående sammanställning visar effekten på eget kapital i tkr efter skatt vid:

	Belopp
minskade marknadsvärden på aktier med 1%	-11 648
ökade marknadsräntor med 1%-enhet	-6 674
ökade direktavkastningskrav på fastigheter med 1%-enhet	317
negativa valutakursförändringar med 1%	-3 984

Bolaget har ett regelverk, Kapitalplaceringspolicy, för hur bolaget skall placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Denna revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.
En gång i månaden erhåller finansutskottet och styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade.

Aktiekursrisk
Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har

bolaget en aktieexponering på 2 121 (1 978) Mkr. För att begränsa effekten av kraftiga fall i aktiekurser används olika typer av skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna, så som aktieindexobligationer. Aktieindexobligationer sänker risken i aktieportföljen i och med att det nominella värdet på obligationen återbetalas på förfallodagen. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Aktieplaceringar, geografisk indelning (posten Aktier och andelar i BR)

Sverige	74,5 %
Övriga Europa	11,6 %
Nordamerika	10,3 %
Asien	2,8 %
Östeuropa	0,3 %
Latinamerika	0,2 %
Övrigt	0,3 %

Värdet av LFAB aktien utgör 42,3 (44,0) % av posten aktier och andelar i BR

Valutakursrisk
Bolaget har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. För skuldsidan är risken mycket begränsad och är endast hänförlig till ett enskilt återförsäkringskontrakt. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen till 383,9 (248,1) Mkr.
Följande tabell visar hur förändringar av valutakursen påverkar resultatet.

ANTAGANDE			
Mkr	Valutaexponering (tillgångar)	Resultat före skatt	Eget kapital
2012			
Ökad valutakurs +10%	383,9	38,4	28,3
Minskad valutakurs -10%	383,9	-38,4	-28,3
2011			
Ökad valutakurs +10%	248,1	24,8	18,3
Minskad valutakurs -10%	248,1	-24,8	-18,3

Ränterisk
Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 986,2 (960,7) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, statsskuldväxlar, bostadsobligationer och nollkupongsobligationer. Större delen av ränteförvaltningen är utlagd på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag där ett avtal reglerar hur förvaltningen skall gå till och vilket benchmark som skall vara styrande för förvaltningen. Förvaltaren har även ett mandat att avvika från benchmark för att skapa en möjlighet till överavkastning. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 3,1 (3,0) år.

Noter

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto efter avgiven återförsäkring) i trafikaffären till 424,5 (380,9) Mkr. Den ackumulerade diskonteringseffekten, dvs. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 79,4 (89,8) Mkr.

Fastighetsrisk
Bolagets exponering i fastigheter uppgår till totalt 41,4 (41,3) Mkr. Beståndet består förutom av huvudkontoret i Vänersborg av innehav i Humlegården Fastigheter AB som äger fastigheter i centrala Stockholm. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Älvsborgs del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del, 19,7 (19,1) procent, av bolagets placeringstillgångar.

Motpartsrisk
Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.
För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent skall ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler.

KREDITEXPONERINGEN FÖRDELADE PÅ KREDITBETYG (MKR)

Exponering 2012 (2011)	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
Svenska staten	147,2 (267,9)					
Svenska bostadsinstitut	263,9 (496,8)					
Övriga svenska emittenter	0 (29,2)	280,5 (74,5)				9,7 (10,6)
Utländska emittenter		84,1 (0)				
Övriga finansiella placeringstillgångar		2 840,6 (2 796,7)				
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			247,5 (244,5)			
Fordringar						390,7 (269,9)

KONTRAKTUELLT KASSAFLÖDE (MKR)

Finansiella tillgångar	På anmodan	< 3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	> 5 år	Utan löptid
Stadsobligationer				17,6	129,6	
Övr räntebärande värdepapper		50,1	53,8	505,8	18,8	122,8
Aktier						2 567,3
Fordringar			343,4			59,7
Kassa och bank	87,7					
Summa	87,7	50,1	397,2	529,9	148,3	2 672,6
Försäkringstekniska avsättningar			-831,6	-482,7	-424,1	
Skulder			-555,2			
Summa	0	0	-1 386,8	-482,7	-424,1	0
Skilnad i kontraktuellt kassaflöde	87,7	50,1	-989,6	47,2	-275,7	2 672,6

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.
Bolaget har på balansdagen 247,5 (244,5) Mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.
Tabellen ”Maximal kreditexponering” visar maximal kreditexponering. I tabellen ”Kreditexponering fördelade på kreditbetyg” nedan visas kreditexponeringen fördelad på kreditbetyg.

Likviditetsrisk
Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkrings-

MAXIMAL KREDITEXPONERING		
Mkr	2012	2011
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	908,3	879,1
Övriga finansiella placeringstillgångar	2 840,6	2 796,7
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	247,5	244,5
Fordringar	291,2	269,9

Noter

tekniska skulder. För Länsförsäkringar Älvsborg är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet som uppgår till minst 50 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 72,6 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 88,2 Mkr.

Tabellen på föregående sida ”Kontraktuellt kassaflöde” visar de kontraktuella kassaflödena som kommer från tillgångar och skulder per 2012-12-31.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka kvalitets- och miljöcertifierat enligt ISO 9001:2000 respektive ISO 14001:2004.

Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

Bolagets funktioner för riskkontroll, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Eget kapitalrisker

Länsförsäkringar Älvsborgs mål när man förvaltar kapital är: Att uppfylla kraven på minsta kapitalbas som tillsynsmyndigheten ställer på bolaget.

Finansinspektionen specificerar solvensmarginalkapitalkraven och vilka tillgångar som får finnas i den kapitalbas som ska täcka kraven. Därutöver skall det finnas tillgångar som täcker de försäkringstekniska avsättningarna (skuldtäckningstillgångar). Minsta kapitalbas får inte någon gång under året underskridas.

TYP AV RISK

Mkr	2012	2011
Kapitalbas	2 609,1	2 379,7
Erforderlig solvensmarginal	166,3	164,5

Risker i övrig verksamhet

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Älvsborg skall stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till ca 66 Mkr. För att inte redovisa intäkter för affärer som kan komma att generera en framtida återbetalning sätter bolaget av en del av intäkten i en reserv som kan utnyttjas i fall bolaget erhåller större återbetalningskrav från Länsförsäkringar Bank.

NOT 3 PREMIEINKOMST

Tkr	2012	2011
Direkt försäkring, Sverige	936 298	893 589
Premier för mottagen återförsäkring	144 990	139 844
Premier för avgiven återförsäkring	-166 333	-159 370
Summa premieinkomst	914 955	874 063

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Tkr	2012	2011
Överförd kapitalavkastning	37 626	48 420
Räntesats %	2,75	3,5

I not 1 redogörs för hur "överförd kapitalavkastning" har beräknats.

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Utbetalda försäkringsersättningar	-621 065	-641 814	61 769	77 654	-559 296	-564 160
Driftskostnader för skadereglering	-69 308	-58 704	4 788	3 317	-64 520	-55 387
Utbetalda försäkringsersättningar	-690 373	-700 518	66 557	80 971	-623 816	-619 547

Noter

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Årets anskaffningskostnader	-140 219	-143 075	-138 326	-140 814
Administrationskostnader	-54 760	-50 609	-54 760	-50 609
Provisioner i avgiven återförsäkring	19 152	9 952	19 152	9 952
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	-53	10	-53	10
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-175 880	-183 722	-173 987	-181 461

ÖVRIGA DRIFTSKOSTNADER

Skaderegleringskostnader (se not 5)	-64 520	-55 387	-64 520	-55 387
Driftskostnader i kapitalförvaltningen (se not 9)	-10 348	-15 240	-10 348	-15 240
Driftskostnader i dotterbolag	-7 085	-9 227	0	0
Förmedlad livförsäkring, nettokostnad	-11 326	-13 798	-11 326	-13 798
Förmedlad bankaffär, nettokostnad	-17 308	-6 698	-17 308	-6 698
Förmedlad agriaaffär, nettokostnad	0	-352	0	-352
Summa totala driftskostnader	-286 467	-284 424	-277 489	-272 936

TOTALA DRIFTSKOSTNADER, KOSTNADSSLAGSINDELNING

Personalkostnader	-203 845	-201 011	-194 049	-185 749
Lokal- och administrativa kostnader	-165 020	-144 636	-165 020	-144 636
Avskrivningar	-5 739	-7 105	-5 304	-6 610
Övriga kostnader	-42 554	-57 712	-10 050	-28 127
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	85 738	79 230	85 738	79 230
Ersättning för databearbetning	11 196	12 956	11 196	12 956
Övriga intäkter	33 757	33 854	0	0
Summa totala driftskostnader	-286 467	-284 424	-277 489	-272 936

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR AVSEENDE ERSÄTTNING TILL REVISORER

PricewaterhouseCoopers AB				
Revisionsuppdrag	981	961	749	639
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	26	0	26
Skatterådgivning	0	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0	0
Summa	981	987	749	665

Noter

NOT 7 ÅRETS NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Tkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
KONCERNEN 2012				
Aktier och andelar	178 807			178 807
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 135			37 135
Lån			-10	-10
Byggnader och mark	2 570			2 570
Summa	218 512	0	-10	218 502
KONCERNEN 2011				
Aktier och andelar	-77 648			-77 648
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43 216			43 216
Lån			245	245
Derivat		10 031		10 031
Byggnader och mark	-4 462			-4 462
Summa	-38 894	10 031	245	-28 618
MODERBOLAGET 2012				
Aktier och andelar	131 479			131 479
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 135			37 135
Lån			1 422	1 422
Byggnader och mark	2 570			2 570
Summa	171 184	0	1 422	172 606
MODERBOLAGET 2011				
Aktier och andelar	-126 542			-126 542
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43 216			43 216
Lån			1 514	1 514
Derivat		10 031		10 031
Byggnader och mark	-4 462			-4 462
Summa	-87 788	10 031	1 514	-76 243

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

Tkr	2012	2011
KONCERNEN		
Summa kapitalavkastning enl nedan	92 784	98 297
Försäljnings- och provisionsintäkter, dotterbolag	5 130	8 037
Avskrivning rörelsefastigheter	-245	-245
Avgår ränta dotterbolag	-1 433	-1 269
Summa kapitalavkastning, intäkter	96 236	104 820
MODERBOLAGET		
Driftsöverskott byggnader och mark	2 520	0
Utdelning på aktier och andelar		
svenska aktier och andelar	28 949	28 561
utländska aktier och andelar	24	9 730
svenska räntefonder	1 094	0
Valutavinster, netto	0	16 940
Ränteintäkter		
obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 595	34 338
övriga lån	631	0
Realisationsvinster, netto		
svenska aktier och andelar	26 469	0
utländska aktier och andelar	0	5 653
obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 502	3 075
Summa kapitalavkastning, intäkter	92 784	98 297

Noter

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Kapitalförvaltningskostnader	-10 348	-15 240	-10 348	-15 240
Driftsöverskott byggnader och mark	0	-4 262	0	-4 262
Nedskrivning dotterbolagsaktier	0	0	-7 628	-3 235
Valutakursförluster, netto	-177	0	-177	0
Realisationsförluster, netto				
svenska aktier och andelar	0	-5 514	0	-5 514
Summa kapitalavkastning, kostnader	-10 525	-25 016	-18 153	-28 251

NOT 10 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Tkr	Orealiserade vinster/ återföring av oreal förluster		Orealiserade förluster/ återföring av oreal vinster	
	2012	2011	2012	2011
KONCERNEN				
Orealiserat resultat				
aktier och andelar	130 955	48 894	0	-162 130
räntebärande värdepapper	3 950	7 727	0	0
derivat	0	0	0	-6 926
fastigheter	50	0	0	-200
Summa orealiserade vinster och förluster	134 955	56 621	0	-169 256
MODERBOLAGET				
Orealiserat resultat				
aktier och andelar	83 627	0	0	-162 130
räntebärande värdepapper	3 950	7 727	0	0
derivat	0	0	0	-6 926
fastigheter	50	0	0	-200
Summa orealiserade vinster och förluster	87 627	7 727	0	-169 256

NOT 11 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Tkr	Verkligt värde	
	2012	2011
GOODWILL		
Ingående värde	19 684	19 684
Årets investering	0	0
Utgående värde	19 684	19 684
Ingående nedskrivning	-19 684	-17 612
Årets nedskrivning		
Professional Security Bevakning i Borås AB	0	-310
Älvsborgs Larmcentral AB	0	-1 762
Utgående nedskrivning	-19 684	19 684
Kvarstående värde	0	0

Investeringen i goodwill avser köp av Älvsborgs Larmcentral AB och Professional Security Bevakning i Borås AB. För att bestämma det redovisade värdet har ett s k impairment-test gjorts. Detta har medfört att goodwillvärdet har skrivits ned till 0.

Noter

NOT 12 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
AKTUELL SKATTEKOSTNAD (-) / INTÄKT (+)				
Periodens skattekostnad / intäkt	-4 401	-109	-4 340	-48
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-1 466	0	-1 466	0
Skatteeffekt av lämnat koncernbidrag	0	0	- 1 460	-1 473
	-5 867	-109	-7 266	-1 521
UPPSKJUTEN SKATTEKOSTNAD (-) / INTÄKT (+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	37 896	38 906	477	38 906
Uppskjuten skatt avseende årets avsättning till obeskattade reserver	-17 044	-13 397	0	0
Redovisat skatt	14 985	25 400	-6 789	37 385
AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT				
Redovisat resultat före skatt	228 243	-48 165	101 339	-144 196
Skatt enligt skattesats	-60 028	12 667	-26 652	37 924
Ej utnyttjat förlustavdrag	0	819	0	733
Justering av skatt tidigare år	-1 466	0	-1 466	0
Skatt nedskrivning koncerngoodwill/dotterbolagsaktier	0	-545	-2 006	-851
Skatt koncernmässig uppskrivning dotterbolagsaktier	12 447	12 860	0	0
Skatteeffekt av ändrad skattesats 2013	64 409	0	24 191	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter, netto	291	1 489	-188	1 469
Korrigerig av tidigare års orealiserade resultat	-668	-2 845	-668	-2 845
Återbetald utländsk skatt	0	955	0	955
Redovisat skatt	14 985	25 400	-6 789	37 385

NOT 13 BYGGNADER OCH MARK

Tkr	Rörelsefastigheter		Förvaltningsfastigheter	
	2012	2011	2012	2011
KONCERNEN				
Ingående anskaffningsvärde	39 000	39 000	2 328	2 528
Årets värdeförändring	0	0	50	-200
Redovisat värde	39 000	39 000	2 378	2 328
Ingående avskrivning	-490	-245	0	0
Årets avskrivning	-245	-245	0	0
Utgående avskrivning	-735	-490	0	0
Redovisat värde vid årets utgång	38 265	38 510	2 378	2 328
Taxeringsvärde				
Byggnader	13 754	13 754	979	880
Mark	3 824	3 284	612	1 459
Summa taxeringsvärde	17 038	17 038	1 591	2 339

Värderingsmetoder

Värdering gjordes 2012 enligt kassaflödes- och ortsprismetoden av extern värderingsman. Avkastningskravet ligger på 7 % för fastigheten. Se vidare i not 1, Byggnader och mark.

Rörelsefastigheten är belägen i centrala Vänersborg och används helt som huvudkontor. Förvaltningsfastigheterna består dels av en personalstuga belägen i Sälen, Transtrands församling, Malung kommun dels av en mindre fastighet i Väne-Ryr, Vänersborg.

I moderbolaget redovisas samtliga fastigheter som förvaltningsfastigheter, således görs inga avskrivningar.

Noter

NOT 14 AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERBOLAG

Tkr	2012				2011			
	Antal aktier	Ägarandel	Bokfört värde	Verkligt värde	Antal aktier	Ägarandel	Bokfört värde	Verkligt värde
LÄNSFÖRSÄKRINGAR ÄLVSBERG FÖRVALTNINGS AB – ORG NR 556664-7136								
Anskaffningsvärde			100	100			100	100
Aktieägartillskott			187 773	187 773			174 882	174 882
Uppskrivning			181 148	181 148			181 148	181 148
Summa	1 000	100%	369 021	369 021	1 000	100%	356 130	356 130
L FINANS AB ORG NR 556647-7716	100 000	100%	50 078	50 078	100 000	100%	50 078	50 078
ÄLVSBERGS LARMCENTRAL AB – ORG NR 556754-0876								
Anskaffningsvärde			10 653	10 653			10 653	10 653
Aktieägartillskott			32 100	32 100			32 100	32 100
Nedskrivning			-15 553	-15 553			-9 853	-9 853
Summa		100%	27 200	27 200		100%	32 900	32 900
PROFESSIONAL SECURITY BEVAKNING I BORÅS AB – ORG NR 556439-0523								
Anskaffningsvärde			11 824	11 824			11 261	11 261
Aktieägartillskott			1 098	1 098			1 098	1 098
Nedskrivning			-12 922	-12 922			-10 994	-10 994
Summa		100%	0	0		100%	1 365	1 365
LF FRITID HOLDING AB – ORG NR 556805-6286								
Anskaffningsvärde			206	206			-	-
Nedskrivning			-206	-206			-	-
Summa	450	100%	0	0			0	0
Summa aktier och andelar			446 299	446 299			440 473	440 473
Lån till L Finans AB			50 000	50 000			50 000	50 000

Noter

NOT 15 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Finansiella tillgångar koncernen Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen				Låne- och kundfordringar		Summa verkligt värde*)		Summa anskaffningsvärde	
	Via identifikation		Via handel		2012	2011	2012	2011	2012	2011
	2012	2011	2012	2011						
Aktier och andelar	2 840,6	2 637,3			0	0	2 840,6	2 637,3	1 774,1	1 701,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	898,5	868,4			0	0	898,5	868,4	876,9	850,4
Lån					241,7	216,3	241,7	216,3	241,7	217,0
Övriga finansiella instrument	1,6	1,6			0	0	1,6	1,6	1,6	1,6
Kassa och bank					147,8	112,4	147,8	112,4	147,8	112,4
Fordringar avseende direktförsäkring					41,3	57,5	41,3	57,5	41,3	57,5
Fordringar avseende återförsäkring					4,3	0	4,3	0	4,3	0
Depåer från företag som avgivit återförsäkring					6,5	5,5	6,5	5,5	6,5	5,5
Övriga fordringar					57,5	29,1	57,5	29,1	57,5	29,1
Summa	3 740,7	3 507,3	0	0	499,2	420,8	4 239,9	3 928,1	3 151,8	2 975,4

*) I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen per 31 december 2012. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer:
Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska tillgångar eller skulder
Nivå 2: utifrån direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (dvs. härledda från prisnoteringar) observerbar marknadsdata för tillgången eller skulden som inte inkluderas i nivå 1
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Totala tillgångar	Noterade priser på aktiv marknad	Annan värdering än noterade priser	Ej observerbara marknadsdata	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkning	2 805,5 (2 541,4)	1 267,1 (1 226,1)	167,3 (160,6)	4 239,9 (3 928,1)

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser från en börs, mäklare, industrigrupp, prissättningsjänsjtjänst eller övervakningsmyndighet finns lätt och regelbundet tillgängliga och dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på armlängds avstånd. Det noterade marknadspris som används för att fastställa verkligt värde avseende instrument som återfinns i nivå 1 är den aktuella köpkursen.

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Härvid används i så stor utsträckning som möjligt marknadsinformation då denna finns tillgänglig medan företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Om samtliga väsentliga indata som krävs för verkligt värde värderingen av ett instrument är observerbara, återfinns instrumentet i nivå 2.

Specifika värderingstekniker som används för att värdera finansiella instrument inkluderar
• Andra tekniker, såsom beräkning av diskonterade kassaflöden, används för att fastställa verkligt värde för resterande finansiella instrument.

Notera att alla verkliga värden som fastställts med hjälp av värderingstekniker återfinns i nivå 2.
I de fall ett eller flera väsentliga indata inte baseras på observerbar marknadsinformation klassificeras det berörda instrument i nivå 3.

NOT 16 AKTIER OCH ANDELAR

Tkr	2012	2011
MODERBOLAGET		
Svenska aktier	1 075 191	1 244 575
Utländska aktier	0	0
Fonder	1 045 842	733 436
Summa aktier	2 121 033	1 978 011
KONCERNEN		
Svenska aktier	719 525	659 304
Summa	2 840 558	2 637 316

Fullständig förteckning över bolagets innehav i aktier och andelar kan erhållas på begäran.

NOT 17 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Tkr	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2012	2011	2012	2011
Svenska Staten	135 521	244 664	147 212	267 872
Övriga svenska emittenter	649 275	476 199	658 350	480 175
Utländska emittenter	92 088	129 567	92 962	120 331
Summa svenska värdepapper	876 883	850 430	898 524	868 378

NOT 18 ÖVRIGA LÅN

Tkr	Verkligt värde	
	2012	2011
Övriga lån	9 740	10 750
Summa övriga lån	9 740	10 750

Noter

NOT 19 ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÅKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Tkr	2012	2011
Återförsäkrares andel i ingående avsättning för oreglerade skador	244 522	246 701
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för oreglerade skador	2 949	-2 179
Återförsäkrares andel i avsättning för oreglerade skador	247 471	244 522

NOT 20 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Tkr	2012	2011
Fordringar hos försäkringsföretag	41 341	57 466
Summa fordringar avseende direkt försäkring	41 341	57 466

Inga fordringar bedöms vara osäkra, varför inga reserveringar har gjorts. Nedskrivningsbehov provas individuellt. Samtliga fordringar är <60 dagar.

Det verkliga värdet på fordringarna överensstämmer med det redovisade värdet. (Ingen diskontering har gjorts då samtliga fordringar är <ett år.)

NOT 22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Inventarier	2012	2011
KONCERNEN		
Utgående värde i moderbolaget enligt nedan	8 282	9 783
Anläggningstillgångar i dotterbolag	251	666
Summa materiella tillgångar i koncernen	8 533	10 448

MODERBOLAGET		
Ingående anskaffningsvärde	39 923	39 265
Inköp	3 803	2 493
Försäljning / Utrangering	-2 125	-1 835
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	41 601	39 923
Ingående avskrivningar	-30 140	-25 256
Försäljning / Utrangering	2 125	1 345
Årets avskrivningar	-5 304	-6 229
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	-33 319	-30 140

Utgående planenligt restvärde	8 282	9 783
Summa materiella tillgångar	8 282	9 783

Inventarierna skrivs planmässigt av på 5 år.

NOT 21 ÖVRIGA FORDRINGAR

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Övriga fordringar	10 748	6 311	46 543	29 087
Utlåning i L Finans AB	97 625	122 141	0	0
Skattefordran (se not 29)	24 631	34 392	24 953	34 737
Summa övriga fordringar	133 004	162 844	71 496	63 824

NOT 23 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Tkr	2012	2011
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	4 149	4 139
Årets avsättning	4 096	4 149
Årets avskrivning	-4 149	-4 139
Kvarvarande värde	4 096	4 149
Anskaffningskostnader med avskrivningstid inom 1 år	4 096	4 149
överstigande 1 år	0	0

NOT 24 OBESKATTADE RESERVER

Tkr	2012	2011
AVSÄTTNING TILL SÄKERHETSRESERV		
Ingående redovisat värde	870 226	819 287
Årets avsättning	77 474	50 939
Utgående redovisat värde	947 700	870 226

Noter

NOT 25 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

Tkr	Avsättning för ej intjänade premier						Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	Brutto	Avgiven affär	Netto	Brutto	Avgiven affär	Netto				
	2012	2012	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	396 530	0	396 530	371 236	0	371 236	0	0	396 530	371 236
Under räkenskapsåret intjänade premier från tidigare räkenskapsår	-396 530	0	-396 530	-371 236	0	-371 236	0	0	-396 530	-371 236
Årets avsättning	419 292	0	419 292	396 530	0	396 530	0	0	419 292	396 530
Utgående balans	419 292	0	419 292	396 530	0	396 530	0	0	419 292	396 530

NOT 26 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Tkr	2012			2011		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
IB Rapporterade skador	637 141	-127 892	509 249	630 984	-139 071	491 913
IB inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	608 356	-116 630	491 726	618 583	-107 630	510 556
Ingående balans	1 245 497	-244 522	1 000 975	1 249 567	-246 701	1 002 866
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	655 384	-67 237	588 147	640 014	-69 484	570 530
Utbetalt till försäkringstagare	-611 815	68 899	-542 916	-607 306	76 101	-531 205
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-13 101	-4 611	-17 712	-36 778	-4 438	-41 216
Utgående balans	1 275 965	-247 471	1 028 494	1 245 497	-244 522	1 000 975
UB Rapporterade skador	580 611	-108 867	471 744	637 141	-127 892	509 249
UB inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	695 354	-138 604	556 750	608 356	-116 630	491 726

För trafikaffären tillämpas diskontering med en ränta på 2,0 (2,5) procent. Avsättningen före diskontering av trafikaffärens reserv för oreglerade skador uppgår till 520 828 (487 910) tkr. Motsvarande belopp efter diskontering är 437 570 (393 314) tkr.

NOT 27 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING OCH RABATTER

Tkr	2012	2011
Återbäring från tidigare år	57 763	67 726
Under året utbetald återbäring	-36 332	-40 540
Årets avsättning för återbäring	27 567	36 966
Återfört av tidigare avsättning	-5 885	21 682
Avsättning för återbäring	43 113	57 763

NOT 28 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER

Tkr	2012	2011
Ingående redovisat värde, pensionsavsättningar	29 322	36 026
Årets upplösning/avsättning	-663	75
Årets utbetalningar	-8 057	-6 146
Avsättning för pensioner	20 602	29 322

Noter

NOT 29 SKATTER

	Koncernen			Moderbolaget		
	Skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
2012-12-31						
Årets skattefordran	-24 631	0	-24 631	-24 953	0	-24 953
Skattefordran avseende tidigare år	0	0	0	0	0	0
Utgående skattefordran	-24 631	0	-24 631	-24 953	0	-24 953
Ack avskrivningar på fastigheter	0	1 545	1 545	0	1 545	1 545
Orealiserade vinster	0	127 928	127 928	0	127 928	127 928
Temporära skillnader pga pensionsavsättning	0	-4 158	-4 158	0	-4 158	-4 158
Uppskjuten skatt, säkerhetsreserv	0	208 494	208 494	0	0	0
Avsättning för uppskjuten skatt	0	333 809	333 809	0	125 315	125 315
Summa avsättning för skatter	-24 631	333 809	309 178	-24 953	125 315	100 362

2011-12-31

Årets skattefordran	-31 013	0	- 31 013	-31 358	0	-31 358
Skatt avseende tidigare år	-3 379	0	-3 379	-3 379	0	-3 379
Utgående skattefordran	-34 392	0	-34 392	-34 737	0	-34 737
Ack avskrivningar på fastigheter	0	1 488	1 488	0	1 488	1 488
Orealiserade vinster	0	129 897	129 897	0	129 897	129 897
Temporära skillnader pga pensionsavsättning	0	-5 593	-5 593	0	-5 593	-5 593
Uppskjuten skatt säkerhetsreserv	0	228 869	228 869	0	0	0
Avsättning för uppskjuten skatt	0	354 661	354 661	0	125 792	125 792
Summa avsättning för skatter	-34 392	354 661	320 269	-34 737	125 792	91 055

NOT 30 SKULDER I BALANSRÄKNINGEN

Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Övriga skulder	36 449	33 243	26 027	24 100
Trafikpremieskatt	21 281	25 548	21 281	25 548
Summa övriga skulder	57 730	58 791	47 308	49 648

NOT 31 REGISTERFÖRDA TILLGÅNGAR SOM SKULDSÄTTNING FÖR FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Tkr	2012	2011
Premiefordringar	219 741	205 530
Obligationer	898 524	853 477
Aktier	347 672	340 278
Likvida medel	24 962	55 983
Summa registerförda tillgångar	1 490 899	1 455 268

NOT 32 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR 2012 ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Tkr	Totalt	Försäkringsklasser							Summa direkt förs	Mottagen återförsäkring
		Olycksfall och sjukdom	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr klasser	Brand- och annan egendoms-skada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd			
Premieinkomst, brutto	1 081 288	29 640	165 203	242 102	453 765	20 412	25 175	936 297	144 991	
Premieintäkt, brutto	1 058 526	28 901	164 607	236 143	437 288	19 825	24 269	911 033	147 493	
Försäkringsersättning, brutto	-720 841	-26 338	-142 741	-184 009	-236 002	-11 841	-13 095	-614 026	-106 815	
Driftskostnad, brutto	-193 139	-2 129	-33 091	-40 287	-85 729	-4 207	-4 733	-170 176	-22 963	
Resultat av avgiven återförsäkring	-77 675	-5 043	8 112	515	-80 794	-465	0	-77 675	0	
Skadeprocent brutto %	68,1	91,1	86,7	77,9	54,0	59,7	54,0	67,4	72,4	

Noter

NOT 33NÄRSTÅENDE

Med närstående avses både juridiska och fysiska personer enligt definitionen i IAS 24. Samtliga av Länsförsäkringar Älvsborgs dotterbolag bedöms därav som närstående (se not 14). Vidare betraktas ledningsgrupp och styrelseledamöter som närstående (för närmare upplysning om transaktioner med ledningsgrupp och styrelseledamöter se not 34).

Transaktioner med närstående ska hanteras på affärsmässiga villkor som all annan verksamhet inom bolaget. Ingen av transaktionerna med närstående har till sin karaktär, villkor eller ekonomiska innebörd varit ovanlig eller på annat sätt inte varit affärsmässigt genomförd.

Tkr	2012	2011
Transaktioner med dotterbolag		
INKÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER FRÅN DOTTERBOLAG		
Älvsborgs Larmcentral AB	1 428	763
FÖRSÄLJNING AV VAROR OCH TJÄNSTER TILL DOTTERBOLAG		
L Finans AB	2 049	1 770
Professional Security i Borås AB	0	342
Älvsborgs Larmcentral AB	2 706	2 088
AB Borås Parkeringskontroll	0	93
RÖRELSEFORDRINGAR AVSEENDE DOTTERBOLAG		
L Finans AB	7 498	4 771
Professional Security i Borås AB	0	2 059
Älvsborgs Larmcentral AB	3 573	5 253
RÖRELSESKULDER AVSEENDE DOTTERBOLAG		
Älvsborgs Larmcentral AB	24	0
AB Borås Parkeringskontroll	0	1 147
KONCERNBIDRAG (K)/AKTIEÄGARTILLSKOTT (A)		
L Finans AB	-5 450(K)	-2 900(K)
Älvsborgs Larmcentral AB	11 000(K)	8 500(K)

NOT 34PERSONAL OCH LÖNER

Tkr	2012		2011	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
KONCERNEN				
Verkställande direktör	2		3	
Tjänstemän *)	133	137	159	132
Styrelse	7	7	12	4
Ledningsgrupp	4	6	6	5
Fritidsombud		20		23
Specialombud		591		566
MODERBOLAGET				
Verkställande direktör	1		1	
Tjänstemän *)	124	127	129	122
Styrelse	4	4	6	4
Ledningsgrupp	4	6	6	5
Fritidsombud		20		23
Specialombud		591		566

*) omräknat till heltidsanställda

Noter

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Löner	123 743	122 591	116 763	111 481
Sociala avgifter	47 254	49 627	45 187	46 048
Pensionsavgifter	20 264	26 761	19 808	26 138
Övriga ersättningar	2 622	2 614	2 622	2 614
Summa personalkostnader	193 883	201 593	184 380	186 282

Ersättningar till anställda och personer i ledande position.

Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggöra att anställda och personer till ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas.

Till anställd i ledande befattningar som kan påverka bolagets risknivå räknas verkställande direktör och företagsledning samt ytterligare funktioner enligt särskild riskanalys.

Styrelsen har beslutat om resultatbonus som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget, exklusive VD, och vars storlek är beroende av ett antal parametrar såsom resultat för bolaget, antal helkunder och antal förmånskunder, nettoökning villa/hembestånd, affärsvolym bank, försäljning liv, minskning av skade-

stocken samt NKI för bolagets affärsstödsavdelning. Den rörliga ersättningen är maximerad för alla anställda till 24 000 kr.

Då ersättningsbeloppet är lika för flertalet anställda och beloppets storlek inte påverkar bolagets långsiktigt hållbara resultat och inte heller äventyrar företagets förmåga till långsiktigt positivt resultat utbetalas denna rörliga ersättning som engångsbelopp till de anställda.

Styrelsen och dess ersättningskommitté handlägger överenskommelser med verkställande direktören och har till honom uppdragit träffa överenskommelser med övriga företagsledningen och övrig personal.

Styrelsen har antagit en särskild ersättningspolicy för 2012 i enlighet med FI:s allmänna råd FFFS 2011:2.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR SAMT SOCIALA KOSTNADER

Tkr	2012			2011		
	Löner och andra ersättningar *)	Sociala kostnader varav (pensionskostnader)		Löner och andra ersättningar varav *)	Sociala kostnader varav (pensionskostnader)	
KONCERNEN						
Styrelseledamöter (16 st)	1 359	527	(0)	1 136	357	(0)
VD och övriga ledande befattningshavare (12 st)	10 865	3 923	(3 923)	10 585	6 909	(3 707)
Övriga anställda						
Kontorstjänstemän	102 147	57 604	(15 327)	101 061	64 987	(22 001)
Fälttjänstemän	9 440	5 463	(1 014)	9 809	4 135	(1 053)
Övriga anställda	2 147	475	(0)	2 143	471	(0)
Summa	125 958	67 992	(20 264)	124 734	76 859	(26 761)
MODERBOLAGET						
Styrelseledamöter (10 st)	1 359	527	(0)	1 136	357	(0)
VD och övriga ledande befattningshavare (9 st)	10 781	3 923	(3 923)	10 192	6 909	(3 707)
Övriga anställda						
Kontorstjänstemän	95 181	55 082	(14 871)	90 345	60 785	(21 378)
Fälttjänstemän	9 440	5 463	(1 014)	9 809	4 135	(1 053)
Övriga anställda	2 147	475	(0)	2 143	471	(0)
Summa	118 908	65 470	(19 808)	113 625	72 657	(26 138)

*) fr o m 2011 utbetalas inga tantiem

Noter

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSEN OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE, MODERBOLAGET

Tkr	Grundlön / Arvode		Rörlig ersättning		Övriga förmåner		Sociala kostnader		Varav pensionskostn		Summa	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
VD	1 992	1 925			124	73	1 588	1 325	944	699	3 704	3 321
Styrelsens ordförande												
Lars Hallkvist	328	302					103	95			431	397
Styrelsens vice ordf												
Ing-Marie Odegren	165	147					52	46			217	193
Övr styrelseledamöter												
Gunilla Johansson	150	121					47	38			197	160
Per Johansson	148	124					47	39			195	163
Svante G Petersson	115	121					36	38			151	159
Viveka Reventberg	145	131					46	41			191	173
Helena Stor Hansson	147	133					46	42			193	175
Peter Strandman	161	127					51	40			212	167
Företagsledning (10 st)	8 788	8 267			279	193	5 867	6 189	2 979	3 508	15 058	14 626

Styrelsens arvoden fastställs av bolagsstämman.
Moderbolagets VD har förutom lön även tjänstebil. Ömsesidig uppsägningstid för VD är sex månader, vid uppsägning från bolagets sida utbetalas ett avgångsvederlag om max 24 månader och inga övriga förpliktelser finns. VD:s lön fastställs av styrelsen. Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar i FPK och Länsförsäkringar Liv AB.

Utöver ovanstående ersättningar har styrelsens nuvarande ordförande via eget bolag erhållit 27 (69) tkr för utförda tjänster i egenskap av ordinarie profession.

SJUKFRÅNVARO

Anges i procent	2012	2011
Total sjukfrånvaro	3,3	2,7
varav långtidssjukfrånvaro	39,7	30,3
Sjukfrånvaro kvinnor	1,8	3,3
Sjukfrånvaro män	1,5	2,2
Anställda - 29 år	3,4	2,3
Anställda 30-49 år	3,6	3,1
Anställda 50 år -	2,8	2,0

Årsredovisning 2012 för Länsförsäkringar Älvsborg

Vänersborg den 7 mars 2013

Gunilla Johansson

Lars Hallkvist

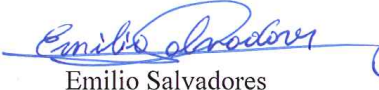

Per Johansson

Helen Lundin

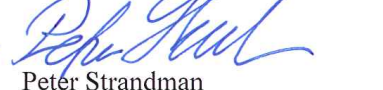

Ing-Marie Odegren

Svante G Petersson

Viveka Reventberg

Emilio Salvadores

Helena Stor Hansson

Peter Strandman

Sten Lundqvist, VD

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 7 mars 2013. Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 11 april 2013.

Min revisionsberättelse har avgivits den 7 mars 2013

Michael Lindengren
Aukt revisor

Vår granskningsberättelse har avgivits den 7 mars 2013

Per-Olof Ekelund

Tommy Källmark

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Älvsborg
Org nr 562500-4337

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Älvsborg för år 2012. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 20–52.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder IFRS, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga

avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Älvsborg för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vänersborg 7 mars 2013

Michael Lindengren
Aukt revisor

Granskningsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Älvsborg
Org nr 562500-4337

Vi har granskat bolagets verksamhet och interna kontroll avseende år 2012 i enlighet med god sed vid detta slag av granskning.

Vi har dessutom tillsammans med den autoriserade revisorn granskat:

- Ledningens anställningsavtal med avgångsvederlag och bonus
- Uthyrningsprinciperna för bolagets lägenheter
- Dotterbolag

Inget anmärkningsvärt har framkommit vid denna granskning. Enligt vår bedömning sköts bolagets verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Vi anser att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vi har ej funnit anledning till anmärkning.

Vänersborg 7 mars 2013

Per-Olof Ekelund

Tommy Källmark

Ordlista

ALLMÄNT

Bruttoaffär Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkrings-tagare. Försäkringsbolaget är – till skillnad från vid mottagen återförsäkring – direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Diskontering Trafikförsäkring är en affär med lång avvecklingstid. Det innebär att det kan ta flera år innan en skada är slutbetald. Under tiden förräntas den avsättning som avsatts som reserv för skadan. Det innebär att ett lägre belopp än det nominella kan avsättas som reserv, dvs avsättning för oregle-rade skador diskonteras.

Återförsäkring Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäk-ringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om av-given återförsäkring hos det förstnämnda och mottagen åter-försäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Mottagen återförsäkring Med mottagen återförsäkring för-stås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäk-ringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Affär för egen räkning, f.e.r. Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag självt står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återför-säkring.

TERMER I RESULTATRÄKNINGEN OCH RESULTATANALYSEN

Premieinkomst Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året samt förskottsbetalda premier med för-fallodag under det aktuella året.

Premieintäkt Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsår-ets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premiein-komsten redovisas i bokslutet som en skuldpост, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpост vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det ak-tuella året. Se även kvardröjande risker nedan. Premieintäkten för året består således av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus pre-mieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade pre-mier vid årets slut.

Försäkringersättningar Utbetalda försäkringersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus av-sättning för oreglerade skador vid årets början. En del av för-säkringersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för anskaffning, försäljning och administration.

Avvecklingsresultat För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsät-ning för oreglerade skador.

Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lag-stiftningo och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbe-talningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbelop-

pet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om belop-pet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avveck-lingsförlust.

Resultat av avgiven återförsäkring Provisioner och vinst-andelar i avgiven återförsäkring plus återförsäkrares andel i försäkringersättningar minus depoträntor minus premie-kostnad för avgiven återförsäkring bildar ett saldo för avgiven återförsäkring.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning.

Den beräknade räntan på detta kapital, som i bokslutet motsvaras av försäkringstekniska avsättningar överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkringsrö-relsen under benämningen kapitalavkastning överförd från finansrörelsen.

Vid beräkning av räntan för försäkringsrörelsen och dess grenar har använts en kalkylräntefot motsvarande genom-snittet av procenttalen för den totala kapitalavkastningen på placeringstillgångar under de senaste fem åren. Den får dock högst uppgå till den i resultaträkningen redovisade totala kapitalavkastningen för aktuellt år (takränta) och lägst till ett belopp som motsvarar årsgenomsnittet för aktuellt år för 90-dagars stadsskuldväxlar, omräknat till effektiv ränta (golv-ränta). Underlaget för ränteberäkningen är summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående avsätt-ning för oreglerade skador, allt för egen räkning.

TERMER I BALANSRÄKNINGEN

Försäkringstekniska avsättningar Sammanfattande benäm-ning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvar-dröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Avsättning för ej intjänade premier En skuldpост som i prin-cip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

Kvardröjande risker Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och drifts-kostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador De skador som inträffar un-der räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utred-ningar m m) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bok-slutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringersättningar. Det är denna skuldpост som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för återbäring Reserv för återbäring som tilldelats men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till be-talning.

Terminsbetalning Betalning av årspremien för en försäkring i flera delar, vanligen för halvår eller kvartal (för vilka betalas terminspremie).

OBESKATTADE RESERVER

Säkerhetsreserv Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring.

Periodiseringsfond Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. En avsättning ska återföras till beskattning senast sjätte året efter avsättningen. Genom avsättning till periodi-seringsfond kan en skattemässig resultatutjämning ske mel-lan olika år.

Uppskjuten skatt Skatteskuld på orealiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Fond för orealiserade vinster Skillnaden mellan placerings-tillgångars verkliga värde och anskaffningsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Konsolideringskapital Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjuten skatt.

Konsolideringsgrad Förhållandet mellan konsolideringska-pital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Skadeprocent, direkt försäkring Försäkringersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkten i direkt försäkring.

Driftskostnadsprocent, direkt försäkring Driftskostnaderna i direkt försäkring dividerade med premieintäkten i direkt försäkring.

Totalkostnadsprocent, direkt försäkring Summan av försäk-ringersättningar och driftskostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

Direktavkastningsprocent Nettot av ränteintäkter, räntekost-nader, utdelning på aktier och andelar och överskott/under-skott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus månadsvis viktning av försäkringsrörelsens under året uppkomna kas-saflödesnetto.

Totalavkastningsprocent Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeför-ändringar under året sätts i relation till under året genom-snittligt förvaltat kapital, dvs ingående marknadsvärde plus månadsvis viktning av försäkringsrörelsens under året upp-komna kassaflödesnetto.

Kapitalbas Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långiva-rens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. För-lagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvensmarginal Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess ska-deersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalba-sen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmar-ginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibe-loppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Vänersborg Vallgatan 21, Box 1107, 462 28 Vänersborg, 0521-27 30 00 | **Alingsås** Norra Strömgatan 5, Box 73, 441 22 Alingsås, 0322-785 00 | **Borås** Centrum, Västerlånggatan 18, Box 946, 501 10 Borås, 033-17 15 00 | Knalleland, Herrljungagatan 1, Box 111, 503 07 Borås, 033-17 15 00 | **Lerum** Lilla torget 7, 443 30 Lerum, 0302-555 80 | **Trollhättan** Föreningsgatan 18, Box 2008, 461 11 Trollhättan, 0520-49 49 00 | **Ulricehamn** Storgatan 27, Box 57, 523 22 Ulricehamn, 0321-53 17 00 | **Ale** Ale Torg 14, 449 31 Nödinge, 0303-33 16 30 | **E-post** info@alvsborg.lansforsakringar.se